

TURISTICKÉ NOVINY

Bítešsko | Bystřicko | Nedvědiccko | Novoměstsko | Tišnovsko | Velkomeziříčsko | Žďársko

PODZIM 2016 / JARO 2017

2. VYDÁNÍ

11.–12. 11. 2016
Svatomartinské slavnosti
Tišnov a Velká Bíteš

6

24. 12. 2016, 10:00 a 20:30
Měřínský Živý betlém
Měřín u Velkého Meziříčí

9

21. 1. 2017
Zimní dračí sáně
Žďár nad Sázavou

2

4.–5. 2. 2017
Uzený masopust na EDENU
Bystřice n. P., Centrum EDEN

10

Úvodní slovo

Sezóna na Vysočině s podzimem nekončí!

I když můžeme s jistotou dávkou nostalgie vzpomínat na bílou zimu, která se v posledních letech v našich regionech stále zkracuje, pokud se jim nevyhne úplně, malebná krása Vysočiny nabírá v měsících mezi podzimem a jarem novou tvář. Neumíme sice počasí poručit, i přes to se, díky zlepšující infrastruktuře umíme s rozmary našeho klimatu vypořádat množstvím dalších příležitostí – běžecké závody se v areálu Vysočina Areny budou konat díky zásobníku sněhu, i kdyby v celé Evropě nespádla ani vločka sněhu. Všechny naše ski areály disponují technikou pro zasněžování, takže ani sjezdáři nepřijdou o své zimní potěšení. Zamrzlé rybníky úspěšně nahrazují umělé ledové plochy zimních stadionů. Teplejší podzim i jaro zase prodlužují cyklistickou sezónu i o několik týdnů. A pro vyznavače poznání, relaxace či sportu pod krytem střechy nabízí dost příležitostí sportovní centra, haly, lázně či muzea. Bez ohledu na počasí pak zaplňují náměstí i návisi našich měst a obcí adventní a vánoční trhy, či se mění na ochotnické scény živými betlémy, masopustními obchůzkami a velikonočními pašiovými hrami. Konečně i podzimní a jarní příroda má své neopakovatelné kouzlo mnoha proměnlivých tváří.

Zimní vydání Turistických novin chce shrnout to nejlepší, co lze i ve studených měsících mezi říjnem a dubnem ve všech regionech Koruny Vysočiny – Žďársko, Novoměstsko, Bystřicko, Nedvědiccko, Tišnovsko, Bítešsko a Velkomeziříčsko, navštívit, potkat či zažít. Kromě toho nabízíme čtenářům přehlednou mapku s výběrem zimních sportů v regionu, přehledný kalendář akcí na celé období, i zvláštní tipy na aktivní výlety, za kulturou nebo regionálními tradicemi.

Přejeme si, ať vás naše noviny inspirují k návštěvě u nás a hlavně – až přijedete – ať se vám u nás líbí.

Vaše redakce

Vánoční výstavy a trhy

Svratka – Mezi nejkrásnější období v roce patří vánoční svátky. Náměstí jsou osvětlena výzdobou, z kostelů jsou slyšet koledy, peče se cukroví a lidé shánějí poslední dárky pro své nejbližší. Pro inspiraci si mohou zajít na vánoční trh či výstavu.

Tradiční vánoční výstava ve svrateckém muzeu bude v letošním roce na téma „Zimní radovánky“. Návštěvníci uvidí něco z historie zimních sportů na Vysočině, ukázky dobové zimní výbavy a mnoho doprovodných fotografií. Připomenuty budou i některé sportovní osobnosti ze Svratcka. Výstava proběhne ve dnech 26.–30. 12. 2016 v Městském muzeu ve Svratce. Otevřeny budou i stálé expozice, laděné do vánočního hávu, tedy městečko v meziválečné době a obchod Jednota ze 70. let.

Součástí vánočních výstav bývají i řemeslné trhy na náměstí. Například ve Velkém Meziříčí se uskuteční 6. 12. 2016. Za zvuku koled, vůní svařáků a vánočně ozdobené-

ho náměstí si můžete zakoupit zboží všeho druhu. Představí se kořenáři, hrnčíři, cukráři, uzenáři a další řemeslníci. Přijďte načerpat vánoční atmosféru!

-KH-, -LP-

Podzimní dny můžete strávit i u rybníků

Již při letmém pohledu na mapu Koruny Vysočiny pozorný člověk zjistí, že tento kraj není plný pouze kopců, lesů a malých vesniček rozestetých v malebné krajině, ale že je také krajem rybníků.

Rybníkářství má zde dlouhou a bohatou historii, což dokládá například i to, že první rybník ve Žďáru nad Sázavou vybudovali cisterciáckí mniši svůj klášter už někdy kolem roku 1263. Historici tvrdí, že to byl jeden z prvních rybníků na celé Moravě. V průběhu staletí pak vznikaly, a někdy i zanikaly, četné rybníky po celém území regionu. A po celá staletí až do dnešních dnů se v těchto rybníčních chovají ryby. Pokud patříte k nadšeným rybářům, jistě víte, kdy a kam vyrazit se svým náčiním. Rybníky však mohou nabídnout zajímavé chvíle i těm, kteří znají ryby spíše z talíře či z obrázků. Každý podzim totiž rybníky ožívají čilým ruchem při výloveh. A jak takový výlov vlastně vypadá? Rybáři se sejdou na místě už brzy ráno a začínají s prvním záhahem pomocí velkých sítí. Vylovené ryby je poté třeba vytřídit, naložit do připravených kádí či aut a následně je rozvézt. Poté následuje další záhah, při kterém se vše opakuje. Pokud máte rádi ryby jako jídlo, jistě uvítáte také možnost si přímo u rybníka rybu zakoupit.

Níže jsou uvedeny termíny výlovu rybníků, kde bude probíhat prodej ryb a příp. bude možné ochutnat rybí speciality:

- 15.–16. 10. 2016 Veselský rybník, Nové Veselí
 - 26. 10. 2016 rybník Píknůsek, Moravec
 - 27. 10. 2016 Vlkovský rybník, Vlkov u Osavé Bítýšky
 - 28. 10. 2016 Velký netínský rybník, Netín
 - 1. 11. 2016 rybník Pyšlák, Budišov
 - 8. 11. 2016 Velký sklenský rybník, Sklené nad Osavou
- Další informace můžete získat na webech rybářství www.rybarstvikolar.cz, velkostatek.webnode.cz a www.kinsky-zdar.cz

-AH-

Světový pohár v biatlonu si užijeme čtyři dny

Vysočina Arena bude v prosinci hostit další velkou akci, tentokrát Světový pohár v biatlonu. Oproti původním plánům si budou fanoušci závody užívat celé čtyři dny a to v termínu od 15. do 18. prosince. Ve čtvrtek 15. prosince se můžete těšit na sprint mužů, v pátek 16. prosince na sprint žen. V sobotu 17. prosince pak na stíhací závody mužů a žen a v neděli 18. prosince za hromadné starty mužů a žen.

Vstupenky na závody zakoupíte v prodejně sítě Ticketstream a v kterékoliv kamenné pobočce. V Novém Městě na Moravě je to v informačním centru na Vratislavově náměstí. Kdo si již zakoupil permanentku na dřívější

třídenní program, nemusí zoufat, vstupenka nyní platí již od čtvrtého dne. Více informací najdete na webu:

www.vysocina-arena.cz

-LPf-

Rozkvetlé jaro – načerpejte energii z kvetoucích bledulí

Začátek jara je časem, kdy zmizel sníh, ale příroda se zatím ještě neprobudila, takové trochu smutné období, které čeká na příchod nové energie. Pokud i vy potřebujete po zimě nový náboj z přírody, navštivte bledulové rezervace. Lány kvetoucích bledulí jsou pohlazením nejen pro oko, ale i pro duši.

PR Údolí Chlébského potoka najdete u stejnojmenné vesničky Chlébské mezi Nedvědicí a Újčovem. Údolí Chlébského potoka je nádhernou rezervací, která s příchodem jara ožívá tisíci kvetoucích bledulí jarních.

Je mnoho míst, kde se s příchodem jara můžete kochat právě bledulemi, ale v okolí Chlébského potoka na Bystřicku, kde kvetou od února do dubna, můžete obdivovat koberce složené z milionů drobných kvítků, které lemují břehy potoka. „Kvetoucí“ sezona tohoto posla jara je asi tři týdny, jedná se tedy o mimořádnou událost, kdy můžete tento zážrak jara spatřit.

Kolem Chlébského potoka celou rezervaci prochází zelená turistická značka, která začíná u TIC v Nedvědicí, případně je možné navštívit rezervaci od Černovic.

Je-li vám kolem Chlébského potoka moc těsně mezi spoustou návštěvníků, můžete na lány bledulí narazit i jinde...

PP Nyklovický potok – nejedete na hranici Bystřicka na cestě Rovečné–Trpín. Bledulové koberce tu lemují Nyklovický potok (v mapách také nazývaný jako Hodonínka), který je krásnou ukázkou přirozeného, lidskou rukou neupraveného toku. Na tento výlet doporučujeme dobrou obuv, kolem potoka nevede zpevněná cesta a příroda s řekou si tu žije vlastním životem, téměř bez člověka.

PP Světnovské údolí – bledulové koberce najdete i na Žďársku. Odbočku naleznete cca 1 km severovýchodně od Světnova směrem na Cikháj. Zde, kolem silnice vedoucí do Skleného, objevíte další bledulový ráj. Kvetoucí bledule se tu rozprostírají v údolí sklenského potoka, který lemují samotné úpatí Žákovy hory.

NPR Ransko – Národní přírodní rezervace Ransko je dalším místem, kde se můžete nechat unést kouzlem kvetoucích bledulí jarních. Ransko najdete na okraji Žďárských vrchů u obce Žďárec nad Doubravou v blízkosti osady Staré Ransko. Odtud asi 1 km od Pobočného rybníka se nacházejí koberce bledulí jarních, které patří k nejrozsáhlejším na Českomoravské vrchovině.

Přijďte načerpat energii z probouzející se přírody!

-LV-

Údolí Chlébského potoka

PP Hersica – je sestrou a sousedkou slavného Údolí Chlébského potoka, ale jen o pár kilometrů dále na východ. V lesích při silnici mezi Černovicemi a Bedřichovem v prameně oblasti potoka Besénku tvoří bledule koberce v světlých partiích olšových hájků. Půda je tu ovšem dost podmáčená prameny a kde bledule vidíte, tam je vody nejvíce.

OBSAH

Za relaxací a gurmánskými zážitkystr. 1, 2, 5, 6, 7, 15

Muzea a výstavy nezavírajístr. 1, 2, 4, 5, 10

Tipy na podzimní, zimní a jarní výlet.....str. 1, 3, 5, 6, 11, 14

Zimní sporty..... str. 3, 5, 11, 12, 13

Tajný tip Koruny.....str. 5

Svatý Martin a jiné podzimní tipy.....str. 6

Kam se vydat, když počasí nepřeje.....str. 7

Vánoční trhy a živé betlémystr. 1, 9

Kultura a lidové tradicestr. 4, 10

Zimní mapa regionustr. 12–13

Jaro a velikonoční časstr. 14, 15

Kalendář nejvýznamnějších akcí.....str. 16

Velkomeziříčsko

most Vysočiny

Zima ve Velkém Meziříčí

Nezahrabávejte se v zimě pod peřinu. Velké Meziříčí nabízí aktivní zimní zábavu i pohodové posezení.

Sánky, brusle, snowboard, sjezdovky i běžky mohou využít ti, kdo se rozhodnou trávit zimní měsíce v malebném městě pod dálničním mostem, ve Velkém Meziříčí. Tam se totiž krásy mrazivého počasí neobdivují pouze za oknem z vyhrátého kanape, ale aktivně na vlastní kůži. Odpočinku si tu ale ti klidnější z nás mohou dopřát také – ať už u horkého grogu nebo vychlazeného vánočního speciálu v místním pivovaru.

Čerstvě napadaný sníh vyláká k zimním radovánkám kde koho. Pro příznivce lyžování či jízdy na snowboardu je každoročně přístupný Ski areál Fajtův kopec, kde si na své přijdou nejen milovníci sjezdu, kteří mohou využít dvou čtyřlístků sta padesát metrů dlouhých tratí, lyžařské a snowboardové školy i kotvového vleku, ale také běžkaři, pro něž bývá tradičně připravena patnáctikilometrová trasa z Fajtova kopce směrem na Ambrožné a Ronov. Obdobně dlouhá udržovaná běžecká trasa vede také z Balinského údolí na Uhřínov. Ta stojí za vidění i v případě, že obujete pouze obyčejné zimní boty a vydáte se na vycházku zasněženou krajinou. Pokud nejste přímo sportovní nadšenci, vysočinské kopce vybízejí pochopitelně i k sáňkovaní a bobování. Mezi nejfrekven-

tovanější navštěvovaná místa patří kromě louky na Fajtově kopci také areál Kunšovec, kde zimní dovádění střídá soutěžení v disc-golfu, které tu obvykle probíhá v teplejších měsících. Není-li zima bílá jako z pohádky, mohou se dospělí i děti vyřádit alespoň na ledě. Udržovaná bruslařská plocha funguje ve velkomeziříčském zimním stadionu pro veřejnost ve vybrané dny za každého počasí už od září. Trochu více adrenalinu mohou bruslaři zažít na otevřené a méně udržované ledové ploše, kterou tradičně vytvářejí místní hasiči na hřišti v své zbrojnici. Po vyčerpávajících sportovních výkonech se pak můžete zahřát v některé z kaváren na náměstí. Ty v zimních měsících servírují kromě klasických horkých nápojů také grog či svažené víno.

-KK-

Zimní Velké Meziříčí

Lyžařský areál s rozhlednou

Už jste navštívili Fajtův kopec? Pokud si odpovíte, že ne, je nejvyšší čas to napravit. I když už léto skončilo, ve Velkém Meziříčí na „Fajtáku“ je hezky i na podzim nebo v zimě. Tento asi 560 m vysoký kopec můžete zdolat pěšky, na kole i autem. Všechny návštěvníky samozřejmě nejvíce upoutá rozhledna. Ta má tvar šroubovice, ojedinělou 36 m vysokou kovovou konstrukci a noční osvětlení. Pokud vyšlápnete 160 schodů, ocitnete se na krásné vyhlídce. Když máte štěstí, uvidíte komíny Dukovan, Žďárské vrchy a při obzvláště perfektní viditelnosti i vrcholky Alp. Zajímavý je i pohled na nejdelší dálniční most České republiky. Tuto velmi zajímavou stavbu můžete navštívit celoročně. Jestliže vám ale dělají problém výšky, máte i jiné možnosti, proč se sem jít podívat. Místní Ski klub zde provozuje

sjezdovku. Pro toho, kdo neumí lyžovat, je tento kopec ideální na naučení se základů techniky lyžování. Na místě si půjčíte veškeré lyžařské vybavení, zamluvíte lyžařského instruktora, který vás vše naučí a odjíždíte odtud jako lyžař. Zvláště mezi dětmi je oblíbená velká lyžařská škola, která se pořádá každou zimu a děti se formou hry v kolektivu stejně starých kamarádů naučí sjezdovku zdolat. Mezi tradiční akce patří Drakiáda, zabíjačka s ochutnávkou vepřových specialit, karneval na sněhu, lyžařské závody pro školy z celého Kraje Vysočina, brněnské školy... akcí na sjezdovce je spousta. Pokud vás ani toto neláká, ale rádi se procházíte, přijďte jen tak posedět na kávu. Tamní restaurace je otevřená každý den, po celý rok.

www.skivm.cz

-LPA-

Skiareál Fajtův kopec

Kde se najíst, kde se vyspat

Hotel a restaurace Pod Zámkem
Radnická 6, Velké Meziříčí
tel.: +420 566 520 900
www.hotel-vm.cz

Hotel a restaurace Jelínkova vila & Malostranský pivovar
Třebíčská 342/10, Velké Meziříčí
tel.: +420 566 502 205
www.jelinkovavila.cz

Hotel a restaurace U Bílého koníčka
Hornoměstská 348/5, Velké Meziříčí
tel.: +420 566 523 937, 605 054 154
www.ubilehokonicka.cz

Hotel a restaurant Panorama
Třebíčská 194/64, Velké Meziříčí
tel.: +420 561 110 508, 737 797 030
Taxi zdarma z VM do hotelu: 731 622 626
www.ocpanorama.cz

Na Silvestra za posledním vlkem

Od roku 1994 se každoročně na Silvestra ve 14.00 hodin u pomníku schází lidé z celého širého okolí, položí vlčici k pomníčku věnec a zapálí svíčky. Řeč je o pomníčku „posledního vlka“ nedaleko rybníka Bělizna u Jinošova, na samém nejjižnějším cípu Bítešska.

Popularita či všeobecná znalost „posledního vlka“ na Vysočině patří někdejšímu exempláři z hradu Pernštejna, zastřelenému 2.1. 1830 v Koně-

kovském poli u Žďárských vrchů. Na Zelený čtvrtek 28.3. 1861 však padla puškou hajného Antonína Švédy na panství hraběte Haugwitzte v tehdejší Jindřichovické oboře ještě jedna vlčice. I když se také dočkala pocty vycpání a vystavení na zámku v Náměstí nad Oslavou, místo zastřelení je známé daleko méně. Původně zde stál pamětní dřevěný kříž, který lesní dělník z Pucova Antonín Kafoněk v roce 1933 nahradil pamětním kamenem s nápisem VLK 1861. Místní obyvatelé u pomníku udržují tradici silvestrovských setkání, a na každého z příchozích čeká trochu svařáku, čaje s rumem, domácího vánočního cukroví nebo chleba se škvarkama. Pomníček posledního vlka i s vysvětlující nástenkou najdete ve „vlčí aleji“ uprostřed lesů mezi obcemi Pucov, Jinošov a Krokočín.

Z Velké Bíteše se sem nejlépe dostanete směrem na Jindřichov, u Řihovy hájenky nebo později odbočíte vlevo na lesní cestu, která vás doveze až k rybníku Bělizna. Trasu kopíruje červená turistická značka a cyklotrasa č. 5181. Po cestě narazíte na informační tabuli o přírodní památce Olšoveček a zaniklé vesnici Přibyslavice. Přesná lokace GPS vlčího kamene je N 49°15.16693', E 16°12.13747'.

-VV-

Osová – neznámé památky Bítešska

Někdejší sídlo rozsáhlého osovského panství mezi dnešními městy Velká Bíteš a Velké Meziříčí povstává z ruin. A s ním se vrací do malebné krajiny rybníků a mezi i duch jednoho ze starobylých šlechtických rodů – Pánů z Osového, moravské větve Ronovců.

Na místě dnešního zámku v malé osadě Osová stával již v roce 1348 vodní hrad Osová. Unikátní stavba umístěná na ostrově uprostřed rybníku a přístupná jen po kamenném mostě. Rybníky Okolník a sousední Štěpnice

zůstaly dodnes, zatímco východní okolí hradu se s přestavbou na zámek změnilo v zámecký park. Nynější barokní podoba zámku je z konce 17. století. Od roku 1797 sloužil jako jedno z letních sídel Haugwitzů z Náměště. Soukromí majitelé jej nyní po 50 letech postupně rekonstruují. Zatímco zámek je z důvodu oprav nepřístupný, park procházející revitalizací do své historické podoby je možné volně navštěvovat. Budou postupně opraveny i menší stavby v areálu, zejména oranžerie a dřívější zahradní stavby tak, aby parter parku mohl přecházet do volnější podoby krajinářského parku, navazující na okolní téměř nenarušenou krajinu.

0,5 km jihovýchodně od zámku v hájku při silnici na Osovou Bítýšku stojí barokní stavba sýpký z roku 1669. Sýpka byla hospodářským zázemím nedalekého zámku Osová a vždy tvořila dominantu krajiny. V době, kdy se změnil způsob skladování obilí, přestala být využívána, postupně chátrala, a nakonec měla být zdemolována. V roce 1986 objekt zakoupili manželé Velkovi a zahájili rekonstrukci s respektováním původního charakteru stavby. Od roku 1990 je objekt výstavní galerií pro prezentaci současného umění. V návštěvní sezóně jaro–podzim se v Galerii Sýpka konají výstavy umělecké tvorby.

Zámek Osová

Zámek Osová s.r.o.,
Osová 1, Osová Bítýška
tel.: +420 724 328 939,
info@zamekosova.cz,
GPS: N 49°19.60632', E 16°11.37087'

Galerie Sýpka, Osová 12, Osová Bítýška,
tel.: +420 542 210 973, +420 608 958 322,
aukce@sypka.cz,
GPS: N 49°19.60632', E 16°11.37087'

-VV-

Bítešsko

krojovaná Vysočina

Kde se najíst, kde se vyspat

Restaurace Naše Bítešská

Vlkovská 482, Velká Bíteš

Restaurace je situována v samém centru kultury, tudíž v kulturním domě. Zaměřuje se na regionální a středomořskou kuchyni, též připravujeme pravou italskou pizzu. Realizujeme firemní, soukromé akce, možnost využití hlavního sálu (kapacita 350 osob).

Ubytování Kulturní dům

Vlkovská 482, Velká Bíteš

Levné ubytování ve Velké Bíteši.

Cukrárna U Zdobů

Masarykovo náměstí 10, Velká Bíteš

Cukrárna známá vlastní výrobou zákusků vídeňského typu, řemeslnou zmrzlinou a kávou z vlastní pražírny.

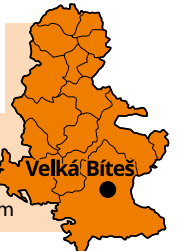
Restaurace U Raušů

Masarykovo náměstí 13, Velká Bíteš

Nabízíme pokrmy české i mezinárodní kuchyně.

Turistické informační centrum

Masarykovo nám. 5,
595 01, Velká Bíteš
tel.: 566 532 598,
e-mail: tic@biteško.cz

ně v dosahu D1. Podáváme hotová jídla, grilované speciality, alkoholické i nealkoholické nápoje. K dispozici Wi-Fi a bezbariérový přístup. Zajistíme promoce, rodinné oslavy, svačební hostiny, narozeniny, školení a semináře.

Hotel U Raušů

Celková ubytovací kapacita hotelu je 48 osob. Hotel nabízí také restauraci, uzavřený salonek pro obchodní jednání, bowling a tenisový kurt.

Restaurace U Vrány

Kostelní 69, Velká Bíteš

V příjemných boxech naleznete soukromí i tolik potřebný klid k vychutnání si specialit šéfkuchaře, kvalitních vín, dobře chlazeného piva i lahodných aperitivů a dalších destilátů.

Penzion U Vrány

Apartmenty vybavené stylovým rustikálním nábytkem.

Restaurace Na 103

Peroutkova 103, Velká Bíteš

Kapacita restaurace 66 míst s kulečnickem a šipkami. Nabízíme pokrmy teplé i studené kuchyně či alkoholické i nealkoholické nápoje, venkovní posezení, dětský koutek.

Restaurace Jelínek

Masarykovo náměstí 83, Velká Bíteš

Hotelová restaurace nabízí speciality domácí kuchyně, alkoholické i nealkoholické nápoje. Je zde možnost využití salonků pro školení a semináře. Kapacita hotelu je 30 lůžek na 1–2 lůžkových pokojích.

Tišnovsko

brána Vysočiny

Divadelní sezóna v Tišnově

V loňském roce se v Městském kulturním středisku zrodil kulturní nápad. Proč neuskutečnit ve svých prostorách několik divadelních zážitků široké veřejnosti. Divadelní sezóna začala v listopadu loňského roku a skončila v červnu 2016. Každý měsíc přijel jeden divadelní soubor a zpřijemnil nejen Tišnovákům pracovní týden.

Pro velký úspěch se v letošním roce již plánuje druhý ročník divadelních představení. Znamější i méně známé divadelní soubory Vás svými představeními nejen pobaví nebo pomohou odreagovat od všedních starostí, ale rovněž Vás mohou svými hereckými výkony přimět k zamyšlení. Těšit se můžete na divadlo Radka Brzobohatého, které přijede představit svou hru Dvanáct rozhněvaných mužů. Divadlo Sklep předvede představení s názvem Besídka. Hru S Pydlou v zádech přijede ukázat Divadelní společnost Josefa Dvořáka. Víc už Vám, ale neprozradíme. Nicméně i tak pevně věříme, že bude minimálně takový zájem jako v loňském roce. Podrobnější informace o programu můžete najít na www.mekstisnov.cz.

Prodávát se budou jak permanentky na celou divadelní sezónu, tak i vstupenky na jednotlivá představení. A proč si koupit permanentku? Hned z několika důvodů. Nemusíte se bát, že se představení vyprodá a zároveň zakoupené „místo“ už bude jen Vaše na celou divadelní sezónu.

Přidáte se tedy k nám a svou návštěvu v Tišnově si zpřijemníte kulturním divadelním zážitkem? -EŠ-

Muzeum města Tišnova

Neboli Müllerův dům byl postavený kolem roku 1712. Svě jméno získal po bývalém starostovi Františku Müllerovi, který koupil dům v roce 1870 a provozoval zde koželužnu. I tento dům má svou pestrou historii. Kancelář německého důstojníka, nájemní dům, kancelář bytového družstva, k tomu všemu byl Müllerův dům využíván, než byl navrácen rodině a než ho roku 2000 koupilo město Tišnov. Muzeum zde bylo slavnostně otevřeno o 11 let později. Kromě krátkodobých výstav zde mohou návštěvníci zhlédnout i stálou expozici mapující historii a přírodu Tišnova a okolí. Přírodovědná část expozice dokazuje nejen jedno z hesel na sgrafitech tišnovské radnice, tj.: „Květnice hora, Besének voda, dražší než celá Morava“, ale také seznamuje návštěvníky s bohatou faunou, flórou, mineralogií a hornictvím. Speleologická sekce umožňuje divákovi seznámit se s běžně nepřístupnými prostory Tišnovského krasu. Druhou stálou expozicí jsou obrazy místního rodáka Josefa Jambora, který Tišnovu odkázal 40 obrazů a několik dalších děl od jiných malířů. Kromě kulturního zážitku si návštěvníci mohou zpřijemnit odpoledne v kavárně, která byla zřízena současně při rekonstrukci budovy a její přestavbě na muzeum. Podrobnější informace naleznete na www.mekstisnov.cz/muzeum

Müllerův dům

Za návštěvou židovských památek

Zajímavých kulturních památek je na Tišnovsku nespočet. Pro ty z Vás, které zajímají židovské památky, je tím pravým zpestřením návštěva Lomnice.

V období před druhou světovou válkou sídlila v Lomnici početná židovská komunita. Osada zde existovala více než 200 let. Bohužel, po válce se nikdo z židovských obyvatel nevrátil. Osídlení této komunity však potvrzuje kromě židovské syna-

Synagoga v Lomnici

gogy také židovský hřbitov či židovská škola. Synagoga byla vystavěna v pozdně barokním slohu jako volně stojící halová budova na obdélném půdorysu s ženskou galérií v západní části. Svému účelu sloužila až do okupace, kdy byla přetvořena na sklad. Po důkladné rekonstrukci byla v roce 1997 synagoga slavnostně otevřena a je využívána ke kulturním účelům. Další významnou památkou a součástí židovské obce je hřbitov. Byl založený v 18. století a nachází se zde více jak tisíc náhrobků. V areálu židovského hřbitova si rovněž ve zrekonstruované márnici můžete prohlédnout expozici „Historie Židů v Lomnici“. Třetí památkou spjatou s židovskou historií v Lomnici je židovská škola. Škola byla zřízena dekretem v roce 1781 a financovala ji židovská obec. Takové zřízení školy si však

Vilová zástavba cestou k Pernštejnu

Na přelomu 19. a 20. století byla zahájena výstavba malé rezidenční čtvrti reprezentačních vil při silnici k hradu Pernštejnu.

- Na místě dnešního zdravotního střediska č.p. 103 stávala architektonicky zajímavá vila. Nechal ji v letech 1898–1900 postavit Karel Winiker, ve druhé polovině 19. století významný brněnský nakladatel, knihkupec a majitel tiskárny.
- Vedlejší vilku č.p. 104 si nechala postavit v roce 1900 Marie Loosová, matka slavného architekta funkcionalismu Adolfa Loose, která po manželově smrti provozovala největší nedvědický mramorový lom. Tato vila je zařazena do knihy Slavné vily Jihomoravského kraje.

- Impozantně působí na skále vila Vendolských č.p. 112. Stavba je z roku 1906. V tomto domě se scházeli přátelé turistiky a výšlapů do údolí Svratky z okruhu Petra Bezruče. Nákladnou opravu provedli současní majitelé vily v roce 1999. Za touto stavbou stojí vila Frankova č.p. 118, postavená Ing. Aloisem Frankem (1843–1918), který řídil stavbu železnice v úseku Tišnov–Rožná. Vila byla postavena v roce 1908 podle projektu jeho bratra Ing. L. J. Franka z Plzně. Architektonicky se jedná o jednu z nejceněnějších staveb tohoto období v Nedvědicích. -PZ-

Nedvědicke vily pod Pernštejnem

Besedy na zimní podvečery

Od roku 2009 pořádá místní radnice v Nedvědicích v zimním období besedy s různou tematikou. Letos máme pro zájemce připraveno pět zajímavých povídek. Začneme v pátek 4. 11. 2016 a přijede za námi Jiří Charvát z Brna, který se s námi podělí o své zážitky z cest po Západní Kanadě a Aljašce. Ve čtvrtek 24. 11. 2016 nás navštíví hosté z Českého rozhlasu Brno. Následovat bude v pátek 6. 1. 2017 beseda s Jirkou Kosteckým z Tišnova, který se rád toulá sám krajinou po neznámých cestách a přiblíží nám málo známé vrcholy Vysočiny. 27. 1. 2017 přijme naše pozvání cyklotremp Jan Vlasák, který o svých cestách napsal již několik knih. Ve svém vyprávění nám přiblíží další

z jeho cyklotoulek. Poslední beseda se uskuteční v pátek 17. 2. 2017 a pro změnu nás čeká trochu historie. Přijde nedvědický kronikář Jiří Šmíd, aby nás mohl seznámit s historickými zajímavostmi z nejbližšího okolí. Všechny besedy se uskuteční v jídelně základní školy v Nedvědicích. Bližší informace o besedách se zájemci mohou dozvědět na www.nedvedice.cz v rubrice Aktuality. -PZ-

Turistické informační centrum
Brněnská 475, 666 01 Tišnov
e-mail: tic@kulturatishnov.cz
e-mail: pronajmy@kulturatishnov.cz
www.mekstisnov.cz/
turisticke-informaci-centrum
tel.: 549 410 211

Kde se najíst, kde se vyspat

Restaurace Na Humpolce
Brněnská 184, Tišnov
tel.: 720 153 184
www.nahumpolce.cz

Restaurace / Penzion
Tišnovská rychta
Mlýnská 377, 666 01 Tišnov
tel.: 515 532 506,
www.tisnovskarychta.cz

Ranč U Bizona
Kuřimská Nová Ves, ev.č. 3, 594 51 Kutiny
tel.: 549 440 623
www.rancubizona.cz

Penzion
Červený mlýn
+ pivovar Grádo
Červený mlýn 170, Tišnov
tel.: 739 569 771
www.cervenymlyntisnov.cz

Restaurace Sklep
Jungmannova 86, Tišnov
tel.: 739 702 695
www.gastrosklep.cz

Hostinec U Vlachů
Jamné 30, Tišnov – Jamné
tel.: 549 427 001
www.hostinecuvlachy.cz

Židovský hřbitov v Lomnici

vyžádalo rekonstrukci domu. Škola byla umístěna v přízemí. V poschodí bylo postaveno několik bytů, v jednom bydlel rabín a další byty sloužily k potřebám židovské obce. V současné době je dům v soukromém vlastnictví.

Synagoga je v období kulturních akcí otevřena veřejnosti. Mimo sezónu lze na úřadu městyse Lomnice dohodnout návštěvu jak synagogy, tak expozice na židovském hřbitově. Více informací najdete na www.lomnice.cz

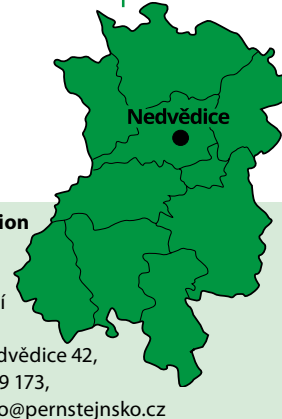
-EŠ-

Nedvědicko

pohádka Vysočiny

Mikroregion
Pernštejn
Turistické
informační
centrum
592 62 Nedvědice 42,
tel.: 511 119 173,
e-mail: info@pernstejnsko.cz

Pozvánky pro příznivce turistiky

KČT, odbor Nedvědice pořádá každý rok pro pěší i cykloturisty turistický pochod Za krásami okolí Nedvědice. Na jaro roku 2017 připravil pro zájemce o turistiku akce dvě.

V neděli 2. 4. 2017 se Nedvědice stane organizátorem Prvního jarního výšlapu Jihomoravské oblasti KČT. Nedvědice leží na hranici Jihomoravského kraje a Kraje Vysočina, a proto i většina tras pochodu bude přecházet přes tyto hranice. Tentokrát se jedná o akci s hvězdicovým startem. Pro účastníky budou připraveny trasy z Bystřice nad Pernštejnem, Doubravnicka, Rožné a bude také možné zvolit okružní trasy z Nedvědice přes hrad Pernštejn. Cíl bude v Nedvědicích na náměstí, kde se ve 14 hodin uskuteční zahájení turistické sezóny. Od 13 hodin zde bude hrát k poslechu i tanci Bystřická kapela. Druhá akce se uskuteční v sobotu 22. 4. 2017. Jedná se o 44. ročník pochodu Za krásami okolí Nedvědice. Pro účastníky budou jako každý rok připraveny trasy po značených cestách i po vlastním značení. Podrobné propozice obou akcí budou s dostatečným předstihem na www.nedvedice.cz.

-PZ-

Bystřicko

ráj Vysočiny

Centrum Eden láká na kurz vaření piva i na gastronomické zážitky

Od otevření Centra Eden uběhl více než rok a za tu dobu zde mohli návštěvníci zažít nejednu vydařenou akci. Další se chystá už tento podzim a radost udělá především „pivařům“.

V minipivovaru Centra Eden se totiž chystá kurz vaření piva. Návštěvníci si tak uvaří vlastní várku a společně se sládkem prodou postupy vaření piva tak, aby si ho mohli uvařit i sami doma. A že pivo z Edenu chutná přímo božsky se ví mj. také proto, že začátkem prázdnin vyhrál první místo edenský Porter v rámci Velkého pivního festivalu v Padochově. Přijďte ho ochutnat i vy! A to třeba hned v prosinci, kdy Centrum Eden navštíví Mikuláš se svými pomocníky, andělem a čertem. Místní sklepy se promění v peklo a zámecké prostory v ráj. Hned u příchodu návštěvníky zváží čerti na speciální váze, která odhalí ty nejmenší hříchy. Ty hodné si pak přebere Mikuláš s andělem, a ty zlobivé si vezmou do parády čerti. A co bude s nešťastníky dál? Přijďte na Eden a uvidíte! Součástí akce budou i vánoční trhy, vánoční menu a speciální vánoční pivo.

Začátek nového roku provoní domácí uzenářské a zablížkové speciality. V únoru se totiž do centra Eden sjedou uzenáři z širokého okolí nabídnout své nejlepší produkty, na nádvoří uvidíte práci řezníka při porcování masa, ze kterého pak šéfkuchař

připraví hned několik specialit, jejichž chuť sami vyzkoušíte. Nedílnou součástí programu bude i soutěž jedlíků, které od loňska vládne pan Jaroslav Němec z Bystřého! Zkusíte jej v příštím ročníku překonat? Pokud se do Edenu chystáte vydat až na jaře, nevynechejte březnovou oslavu druhých narozenin Centra, při níž ochutnáte narozeninové menu a na zdraví si připijete speciálním fíkovým pivem. Pro rodiny s dětmi bude připravena i vědomostní hra s našimi maskoty, která prověří jejich znalosti a místy i fyzickou zdatnost. A na památku se vyfotíte u obřího narozeninového dortu. Hned v dubnu si do Edenu udělejte výlet za velikonočními zvyky a tradicemi. Ve stolárně se budou plést pomlázky, ve mlýně ochutnáte mazance a připraveno bude i velikonoční menu s jehněčím specialitami. V Horácké vesnici budou řemeslníci, kteří návštěvníkům představí svá řemesla a poradí při tvorbě originálních tematicky laděných dárků.

Více informací k těmto akcím se dozvíte na www.centrumeden.cz.

-PK-

Městské muzeum v Bystřici nad Pernštejnem hostí Egypt a těší se na Vánoce

Městské muzeum má tu čest pořádat rozsáhlou výstavu slovenského sběratele starožitností – pana Jána Hertlíka, s názvem Egypt: Dar Nilu.

Rozsáhlá kolekce sošek, fotografií a předmětů záhrobní i denní potřeby obyvatel starého Egypta byla návštěvníkovi představena v půdní galerii městského muzea od 9. září do 9. listopadu. Součástí výstavy je i koutek amatérského archeologa a mnoho dalších drobných překvapení...

Drtivá většina vystavených exponátů jsou kopie, které pan Hertlík získal na nejrůznějších aukcích či obchodech celého středomoří.

První sobotu v prosinci, tedy 3. prosince 2016, se sklepní prostory muzea promění v Peklo. Tato zábavná akce je určena nejen pro malé děti, ale také pro jejich rodiče. Andělé provedou malé i velké hříšníky peklem za čerty a Luciferem. Zde budou připraveny soutěže s čerty a anděly a také závěrečná nadílka od Mikuláše. Dále nás v adventním čase čeká tradiční koledování s výstavou vánoční tematiky, řemeslnými dílnami nebo oblíbená soutěž o nejzdařilejší vánočku. Na začátku roku 2017 proběhne výstava fotografií Zrcadlení. Zde budou představeny nejlepší fotografické práce ze stejnojmenné soutěže.

-ES-

Zimák v Bystřici zahajuje další sezonu

Zimní stadion v Bystřici nad Pernštejnem byl veřejnosti otevřen v prosinci 2014. Zimní stadion nabízí využití pro aktivní i pasivní návštěvníky. Zájemci o bruslení mohou využít vyhrazené časy pro veřejné bruslení, které probíhá každou středu od 15:30 do 16:45 a každou neděli od 14:15 do 15:45. Pro sportovce, kteří si chtějí zpestřit bruslení hraním hokeje, nabízíme veřejné bruslení od 16:30 do 17:45. Změna termínu je vyhrazena, vždy je nutné sledovat online rozpis ledové plochy na www.zimakbystrice.cz. K dispozici je samozřejmě i půjčovna dámských a pánských bruslí.

Od října do března vypukne hokejová sezona a každý víkend se hrají mistrovská utkání místního hokejového klubu BK Zubří Bystřice. Zároveň v tomto období probíhá amatérská Bystřická hokejová liga, která se stala atraktivní součástí volného času pro aktivní milovníky hokeje z celého okolí, tak pro diváky. BK Zubří Bystřice

ce v této sezóně také přihlásili soutěže přípravky – minihokej ročníky 2008 a 2009, Krajskou ligu mladších žáků a Krajskou soutěž mužů. Rozpis všech zápasů můžete najít na stránkách www.bkzubribystrice.cz.

Bystřickou hokejovou ligu v letošní sezóně hraje celkem 15 týmů. Soutěž je rozdělena na Extraligu a 1. ligu. Atraktivní herní formát nabídne souboje v play-off i baráž o postup do Extraligy. Ledovou plochu si lze rezervovat pro soukromé bruslení či hraní hokeje. Otevřeno je denně od 7 do 23 h dle rozpisu ledu. Více informací na www.zimakbystrice.cz a zimakbystrice@gmail.com.

-MSV-

Turistické informační centrum
Masarykovo nám. 1,
593 01 Bystřice n. P.
telefon: 566 590 388
info@bystricenp.cz
<http://info.bystricenp.cz>

Unavují vás zástupy vystylovaných návštěvníků na drahých bicyklech a s posledními modely běžek, kteří zaplňují do posledních míst proslulé restaurace a parkoviště? Nemáte chuť brázdit bílou stopu v zástupu nebo se tlačit na vyhlídkách či hradech, kam prostě musí všichni, kdo tento region navštíví? Myslíte, že už všechno na Vysočině znáte a už tu nečekáte žádné překvapení? Zkusíme vás přesvědčit, že Vysočina, ten bývalý tajemný pohraniční hvozd mezi dvěma zeměmi ve středu Evropy – Čechami a Moravou – svá tajemství nikdy nevdá beze zbytku. Tak co kdybyste se zkusili vydat tam, kde to možná ještě tak úplně, nebo vůbec, neznáte? Budete, a věřím, že příjemně, překvapení!

PODZIMNÍ

Na kole Svrateckem

Když se podzim zakousne do krajiny a začne proměňovat zelenou Vysočinu duhou barev, duše přírody ožije minulá staletí a Vysočina se mění v syrové ponurý a rozervaně romantický kout na hony vzdálený rychlé moderní době velkoměst.

Krajina jako z obrazů romantických malířů Vysočiny se rozkládá na samotném rozhraní Čech a Moravy. Život ve městě **Svratka** i v okolních vesnicích si rovněž s oblibou připomíná dobu našich prarodičů a jejich předků. Pastviny v lůně hlubokých lesů, vrcholky kopců, z nichž dohlédnete na druhý konec země, roubené chalupy v roztroušených osadách a vesnicích. A opravdoví lidé, kteří svůj život tráví v souladu s rytmem přírody.

Péči správy CHKO Žďárské vrchy zde byla v loňském roce otevřena **naučná cyklotrasa Křížem krážem Žďárskými vrchy**. Na její trase vás tak čeká kromě vlastní romantiky i množství informačních tabulí, které přispějí k lepšímu poznání kraje „kde se zastavil čas“. Tedy aspoň na chvíli.

Doporučená trasa:

Svratka–Kameničky–Herálec–Křižánky–Milovy–Březiny–Pustá Rybná–Pustá Kamenice–Čachnov–Svratouch–Svratka
Délka: 48 km

ZIMNÍ

Ski region Žďársko

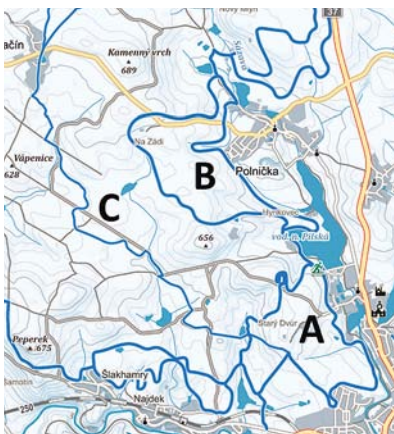
Světová běžecká „mekka“ Novoměstská není zdaleka jediným regionem, kde můžete vyrazit do bílé stopy Žďárských vrchů. Když necháte za zády průmyslovou a kulturní metropoli Žďár, ocitnete se v náručí lesů, kde máte na dosah dobu, kdy tudy krácel první člověk.

Ze západního břehu Pilské nádrže u Žďaru vyrazí do „českých“ luk a lesů v zimě běžecké okruhy. Nejbližší polní krajinou okolí Žďaru obkružuje Žďárský okruh, na který směrem na Hamry navazují další trasy do žďárského Posázaví. Severním směrem se na Polničku rozeběhnete po **okruhu Polničském**. Třetí alternativou je přímá spojovací trasa do hlubokých Losenických lesů, která nás doveče až do **Račína**, malé osady s proslulým hotelem a minipivovarem. Kuriozitou trasy je, že křížuje těleso někdejší lesní železnice, která od Velkého Dářka svázela dřevo z lesních kalaminů do Hamrů. Mezi Račínem a Polničkou pak na obě trasy navazuje další síť běžeckých tras **Ski areálu Velké Dářko**.

Doporučené trasy:

A: Žďárský okruh (12 km)
B: Polničský okruh (12 km)
C: Žďár – Račín (9 km)

JARNÍ

Údolí, skály a vodopády Tišnovska

Na samém východě se tvář rozsáhlé Českomoravské vrchoviny láme a drobí do světa hlubokých vrásek říčních údolí, bizarních skal a opuštěných zákoutí, kde vládne příroda a nedostupné srázy protínají jen stezky lesní zvěře.

Cestu rozečkanou krajinou tišnovských údolí začnete u stanice motoráčku ve Věžné v údolí Nedvědičky. Modrá turistická značka vás doveče do Habří, do nejkrásnějšího úseku údolí řeky **Loučky**. Bezesporu nejromantičtější údolí v krajině projedete po toku až k místu **Trenckovy rokle** s proslulým vodopádem, a náročnými lesními pěšinami obejete četné skály až k Safránkovu mlýnu. Odtud se bez značení přes Tišnovskou Novou Ves dostanete až do starobylého Žďárce, kde u kostelíka sv. Petra a Pavla začíná další romantické putování údolím říčky **Libochůvky**. Po vhodlné cestě pod Sochorskou skálou a mocnými železničními viadukty dosáhne Ranče U Bizona na **Kutinách**. Odtud se dá dojít na nádraží v Rikoníně, nebo se drsnější povahy mohou pustit ještě pár km proti proudu říčky Haldy až na zastávku v Níhově.

Doporučená trasa:

Věžná–Střítež–Habří–Trenckova rokle–Safránkův mlýn–Tišnovská Nová Ves–Žďárec–Kutiny–Rikonín/Níhov
Délka: 25 km

Podzimní přírodou k tajemným pomníčkům

 Na pomezí Bystřicka a Novoměstska, v lese mezi Lískem, Vojtěchovem, Zubřím a Koníkovem, najdete nejen spletité prameny Bystřičky, hluboké lesy, nádhernou přírodu, ale i pěknou řadu unikátních památek! Nechte se okouzlit nádhernými barvami podzimu, ale také tajemstvím zapomenutých pomníčků. Vycházku můžeme začít v Lísce u Bystřice nad Pernštejnem. Pustíme se silnicí směrem k Jimramovu a za Kolonií Marie odbočíme doleva na cyklostezku Pražská č. 1. Hned na konci prvního stoupání spatříme po levici žlutou turistickou značku, která nás dovede po cca 600 m k památníku posledního vlka. Na tomto místě byl zastřelen 2. ledna 1830 legendární poslední pernštejnský vlk. Vycpaný skončil na Pernštejnském panství a ve Žďárských vrších. Nikoliv na Vysočině, jak se občas mylně píše. Pokud bychom po cyklostrase č.1 pokračovali dále, a drželi se žluté turistické značky, dojdeme po 0,5 km na vyhlídku Kamenice, kde je nádherný výhled na krajinu v okolí řeky Svratky. Od památníku Posledního vlka budeme pokračovat po žluté značce až k asfaltové silnici a po ní půjdeme doprava asi 400 m

U pytláka, Vojtěchov

ke stromu označeným číslem 0,0 (z opačného směru značí směr dřevěná tabulka). Zde začíná vpravo lesní cesta, která nás po cca 250 m přivede přes jeden z pramenů Bystřičky k památníku U Tří srnců. Vysoký komolý jehlan vysoký od země až po vrchol 173 cm připomíná událost jako vystřiženou z myslivecké latiny. Hrabě Vladimír Mitrovský (1814–1899) zamířil na srnec, vypálil ránu a ležet mu zůstaly tři kusy. Tři srnci jednou ranou! Vrátime se na žlutou značku a půjdeme po ní dále asi kilometr. Přitom překročíme tok Bystřičky a jednu prašnou lesní cestu. Na další široké cestě odbočíme doleva a po cca 300 m před sebou spatříme zděnou boudu. Zde se dáme doprava a po 200 m staneme u posezení vedle smířícího kamene U Pytláka.

Krásný kámen z nedvědeckého mramoru (114,5 cm vysoký, 52,5 cm široký a jen 8 cm silný) s nádherným nápisem, křížem, puškou a letopočtem 1569 připomíná událost, kdy tu hajný zastřelil vyhlášeného pytláka. Vrátime se na rozcestí a pokračujeme po lesní cestě stále k jihu až k hájovně na konci lesa a dále k Vojtěchovu. Jakmile skončí stromy po pravé ruce, najdeme vpravo v úvozu na zemi mramorovou desku (rozměry 55x27 cm a tloušťku asi 13 cm) U Krejčího. Je vyzdobena křížem a nůžkami a připomíná místo, kde švédští vojáci usmýkali za koněm během třicetileté války nevinného krejčího, kterého pokládali za vyzvědače. Poté se vrátíme přes Vojtěchov do Lísku. Celý okruh měří asi 11 kilometrů.

-HJ-

Svatomartinské slavnosti

Svatý Martin už bohužel dávno nejezdí na bílém koni. Vyměnil ho za hnědáka nebo vraníka, ještě se tak občas zjeví na grošákoví. Možná o to víc bujarosti přináší do podzimní nálady listopadu. Lidé chtějí slavit i uprostřed poštmourna, takže když venku chlad a déšť za límeček zalézají, je nejlepší sednout si u plného stolu, rozpálené pece nebo rovnou sejít až do sklepa.

Svatý Martin – tak to máme: Svatomartinské víno, Svatomartinská husa, Svatomartinské rohlíčky, Svatomartinský jarmark, ale i Svatomartinská světylka nebo Svatomartinské hraní, zkrátka – Hody nebo Posvícení. Svatomartinské slavnosti si zpravidla nenechají ujít restaurační zařízení. Při zběžném proptáření webu najdete u většiny zavedených podniků pozvánku na budoucí – tradiční – **svatomartinské hody** s husou a mladým vínem, a to buď přímo 11. 11. nebo v nacházejícím víkendu 12.–13. 11. Najdete si Ranč U Bizona, Chatu Studnice, Balónový hotel Raďešín, Penzion Klokočí, Hotel Horní Dvůr, Jelínkovu vilu nebo Wellness hotel Horácko, když budeme jmenovat pár, co padne do oka. Velkoryseji, jako **městskou slavnost**, pořádají sv. Martina **v Tišnově**, kde si můžete navíc zaběhat labyrintem tišnovských uliček nebo občerstvit vedle ochutnávek těla i duši pár zajímavými informacemi.

Velká Bíteš slaví **průvodem Svatomartinských světylek** a **Svatomartinským hraním** v kulturním domě k neodmyslitelné ochutnávké mladých vín a pečených husí. Tradici průvodu světylek a lampiónů potkáme na sv. Martina i v dalších vesnicích, za všechny třeba v Železném u Tišnova nebo Stránecké Zhoří u V. Meziříčí. A co že vlastně slavíme? Sv. Martin letos slaví 1 700 let od narození v dnešním Maďarsku. Byl římským vojákem a později křesťanským biskupem. Jeho svátek byl předělem v roce – úroda byla sklizena, očekával se první sníh, čeleď končila sjednaná služba, dostávala plat a odcházela ze statku – bylo na čas celoroční

roční práci zúročit: nastal čas posvícení, dobytčích a výročních trhů. Ve vinařských oblastech pak tento den patřil oslavě nového vína. Není divu, že svátek sv. Martina patřil již v historii k jednomu z nejoblíbenějších v roce. Dnes se k němu rádi znovu vracíme.

-VV-

Festival Čtvero ročních období v Zámku Žďár nad Sázavou

Může být historický areál nebo památka i dnes stále živým místem? Každá akce festivalu má svůj osobitý charakter, svůj „svět“ a rozmanitost a je úzce propojena s expozicí Muzea nové generace. Jaro – Dny otevřených zahrad, léto – Klášterní noc, podzim – Den dýni aneb rozsvícení zámecký areál, zima – Vánoční trhy v areálu zámku. Zažijte s námi celoroční nabídku zámku a spoluvytvářejte s námi živé a kreativní místo. Pro aktuální informace sledujte www.zamekzdar.cz.

Den dýni aneb rozsvícení zámecký areál
Den dýni se uskuteční v sobotu 29. 10. a je určen především rodinám s dětmi. V rámci odpolední akce s přesahem do večera si vyzkoušíte vyřezání dýně a zažijete bohatý doprovodný program (soutěže, loutkové a zábavné divadlo nejen pro děti).

-HCH-

inzerce

PYRAMIDA v BOHDALOVĚ

objekt pro relaxaci a meditaci

www.havelka-astral.cz

Na Vysočině, v blízkosti obce Bohdalov, najdete největší ozdravnou pyramidu v České republice. O její výstavbu se zasloužil známý astrolog Emil Václav Havelka.
Pyramida má tvar pravidelného čtyřbokého jehlanu s rozměry základny 19,6 x 19,6 m a výškou 12,5 m, je tedy zmenšeninou Cheopsovy pyramidy. Při stavbě této dřevostavby nebyly použity žádné kovové spojovací a kotvicí prvky. Celé přízemí tvoří společný prostor sloužící pro meditaci cca 40 osob. Po dřevěném samonosném schodišti je přístupné podkroví určené pro meditaci cca 14 osob. Účelem pobytu v objektu pyramidy je harmonizace všech energetických center v těle, tzv. čakr. Tím dochází k odstranění psychosomatických problémů a potíží. Při pobytu v pyramidě se nastartovává sebeléčivý proces. Doba jednoho pobytu v pyramidě se pohybuje mezi 20–45 minutami individuálně. Díky pobytu v pyramidě je možné znovuoobnovit rovnováhu organismu nezbytnou pro plnohodnotný život. Nenahrazuje lékařskou péči, ale je vhodná například pro doléčování pooperačních stavů, stavů po chemoterapii, napomáhá mírnění bolesti nejrůznějšího původu a zlepšuje nervový systém člověka. Přijďte a sami se přesvědčte o léčivých účincích pyramidy v krásné přírodě Vysočiny!

Rádi Vás u nás přivítáme!

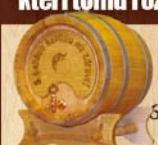
GPS: 49.4680442N, 15.8635378E
(cca 15 km od DI)

Je nutno se předem objednat!
Tel. na objednávky: 608 328 200
E-mail: pyramidabohdalov@gmail.com
Provozovatel/Provozovna:
ASTRAL spol. s r.o.
592 13 Bohdalov č.p.362

Nevíte, čím obdarovat svého muže, kamaráda, známého?

Soudek na slivovici s věnováním! Pro chlapy, kteří tomu rozumí...

NÁS TIP

 Beránek&Beránek
Dubové soudky
Veselská 60/2, Žďár n.S
503 572 675 • 736 667 269
www.dubovesoudky.cz

AUTOSKLO SERVIS
Zbyněk Pavlů – smluvní opravná pojišťovna

originální autoskla
výměny, prodej
opravy prasklin
kódování skel

Z PŘIPOJITĚMÍ skel vše zdarma
pojišťovnu vyřídíme za vás

BRMĚNSKÁ 585/14
Žďár nad Sázavou (naproti policii)
tel.: 566 625 834
e-mail: zbynekpavlu@centrum.cz

HOTEL *Ski*

Horský hotel v srdci Vysočiny přímo v areálu Vysočina Arény obklopený přírodou nabízí komfortní ubytování, sportovní akce i gastronomické zážitky:

- klimatizované prostory pro konference, podniková školení, semináře i jiné akce,
- kuchyně krajových českých specialit,
- mezinárodní kuchyně, rauty, bankety a zahradní párty,
- wellness centrum, bazén s protiproudem, chrlíč, masážní trysky, vířivka, sauna, parní komora, tepidarium i Kneippova léčba a solárium,
- fitness centrum s posilovnou,
- minigolf a další vyžití

 INKORA s.r.o., Vlachovická 1 000, Nové Město na Moravě 592 31
e-mail: hotel.ski@proactive.cz, tel.: +420 724 556 818

www.hotelski.cz

VINOTÉKA

Otevírací doba:
Po – Pá 9⁰⁰–19⁰⁰
So 9⁰⁰–12⁰⁰

Dolní 38,
Žďár n/S
(Obchodní centrum Libušín)

Tel.: 604 174 053

U RAKU

Nabízíme k pronájmu restauraci motorestu Galerie v Karlově u Velkého Dářka. Event. prodáme celý motorest.

Tel.: 566 659 152, 605 839 124

Chození po vycházkách, to patří k podzimu i k jaru. Sníh, lyžování, běžkaření, bobování, bruslení to bezpochyby patří k zimním radovánkám. Avšak co když počasí nepřeje? Děšť, vítr, bláto jsou v poslední době častější a častější. Každý z nás občas ocení špatné počasí k odpočinku. Zavrtat se do postele, přečíst si pěknou knížku. Kdo by občas nestál o takovou chvíli? Ale co když je nepěkné počasí dlouho. Co zrovna podniknout? Jak případně zabavit své děti? Rubrika: Když počasí nepřeje, to je přesně to pravé pro Vás. Najdete zde několik možností, jak příjemně strávit den.

V bazénu celoročně

Když se řekne léto, každý si představí teplo, prázdniny a hlavně legraci na koupalištích, ale proč si neužít vodní zábavu i v zimě? Na výběr mají všechny věkové kategorie. Lázně či aquaparky – to vše se dá na území destinační společnosti najít. Městské lázně v Novém Městě na Moravě jsou ideální volbou pro ty, kterým nestačí jen si zaplavat. Wellness, vířivky a masáže, to vše přispěje k regeneraci duše i těla. Pro ty nejmenší je postaven dětský bazén se skluzavkou. Dalším místem, kam vyrazit za odpočinkem, je bezpochyby Relaxační centrum ve Žďáru nad Sázavou. Návštěvníci mohou využít hned několik druhů bazénů: plavecký, zábavný či dětský bazén a rovněž mezi služby centra patří i wellness. Možnost koupání v krytém bazénu pak nabízí také Areál sportu v Bystřici nad Pernštejnem. V Lomnici u Tišnova je v místní ZŠ, ZUŠ a MŠ vnitřní bazén, který

je přes zimu přístupný pro veřejnost. V období od listopadu do března si můžete nejen přijet zaplavat, ale i děti se mohou vyřádit v malém brouzdališti, které je součástí

klasického bazénu. Možnost využití bazénu však není jen v aquaparcích nebo jiných zařízeních s bazénem. V dnešní době je velké množství hotelů nebo ubytovacích zařízení, které mají k dispozici wellness, ať už jako

službu pro ubytované či možnost odpočinku pro veřejnost.

Hotel Ski nebo Líšeňský dvůr jsou ideální volbou pro ty, kdo se chtějí na pár dní nebo i na pár hodin oprostít od všedních starostí. Wellness v Hotelu Ski nabízí bazén s protiproudem, masážní trysky, vířivku, saunu, a spoustu dalších možností. Líšeňský dvůr je primárně určen pro návštěvníky hotelu. Ve svém wellness centru nabízí výběr ze 3 saun, whirlpool nebo třeba relaxační místnost s lůžky. Obdobné služby nabízí i Hotel Skalský dvůr a například v Hotelu Bystré mají bazén se slanou mořskou vodou. Bazény, brouzdaliště pro děti, vířivky, masáže, to vše poskytují organizace v destinační společnosti Koruna Vysočiny. Špatné počasí už tedy nemusí být předzvěstí nudy, polehávání či spánku. Stačí se rozmyslet a navštívit některé z výše zmíněných míst a zrelaxovat tělo i duši.

-EŠ-

Sportování i za nepříznivého počasí...

Pod pojmem sport si každý z nás představí něco jiného. Nemusí to být zrovna míčové hry nebo běhání. I při špatném počasí se dá sportovat. Jednou z variant je návštěva center zaměřených na různé sporty. Například bowlingové dráhy jsou v dnešní době na každém rohu. Ale

vše popořadě. Za zmínku stojí Happy Sport Club ve Velkém Meziříčí. Můžete si zde zahrát squash nebo badminton, a nebo využít cardio centrum pro zvýšení vaší kondice. Není to však jediná varianta v tomto městě. Alpinig, spinning můžete vyzkoušet ve Sportovním centru. Není to však vše. Vybrat si můžete z několika sprotovních aktivit, které centrum nabízí. Přejedete-li kousek dál například do Bystřice nad Pernštejnem můžete navštívit Areál sportu. Pro zájemce je k dispozici posilovna, sportovní hala, která je přizpůsobena pro několik druhů sportů a vybavená velkou škálou sportovního náčiní. Dominantou haly je však horolezecká stěna, která patří mezi nejobtížnější v ČR. V areálu sportu se nachází rovněž vnitřní bazén a bowlingová dráha. Bowling si však nemusíte zahrát jen v Bystřici, na území destinační společnosti se najde několik bowlingových klubů. V Novém Městě na Moravě si můžete zahrát bowling například v Penzionu Vrchovina. Ve Velkém Meziříčí můžete vyzkoušet bowlingové dráhy v RIVER BOWLINGU nebo v Bowling 420. Velká Bíteš, přesněji v Hotelu u Raušů, vám

Bowling Tišnov

a několik dalších bowlingových dráh také nabídnou. Ani v Tišnově se však na tento sport nezapomnělo. Xbowling Tišnov je pro návštěvníky otevřen každý den. I zde je lepší zarezervovat si návštěvu předem. Nicméně to není jediné, co se tu děje. Hraje se zde ABL (Amatérská bowlingová liga) a několik dalších bowlingových turnajů. Kuriozitou v tomto sportu je bezpochyby Vagon Bowling ve Viru. Zájemci o tento sport si nastoupí do vlaku, který je uzpůsoben pro hru bowlingu. Posádka jídelního vozu vás nenechá ani o žízni.

Pokud máte rádi adrenalinové aktivity, měli byste zvážit návštěvu Laser Areny Matrix ve Žďáře nad Sázavou. Každý z hráčů obdrží před začátkem speciální vestu a laserovou zbraň, následně už stačí jen zvolit správný herní modul (všichni proti všem, souboj týmů) a správná bitva může začít. Jedna hra trvá 15 minut a dokáže Vás skutečně pohltit. Věřte, že věci na převlečení se Vám budou opravdu hodit už po jedné hře.

Pro ty z Vás, kteří mají rádi skate, je přímo na míru stvořen skate park ve Velkém Meziříčí. Indoor skate park můžete navštívit každý všední den a sobotu. Jak zabavit sebe a své ratolesti během škaredého počasí, je někdy obtížné vymyslet. Chození do muzeí a galerií nemusí být pro všechny to pravé. Využití sportovní haly a případně bowlingových drah může změnit váš den v příjemně strávené okamžiky ať už s přáteli či rodinou.

-EŠ-

NM NM MĚSTSKÉ LÁZNĚ

Městské lázně nabízejí komplexní služby v oblasti sportu a relaxace pro širokou veřejnost i profesionální sportovce. V našem areálu můžete navštívit bazénovou halu, k dispozici vám bude plavecký a relaxační bazén, brouzdaliště a vířivka. Saunový svět láká k pobytu ve finské, aromatické či parní sauně, vyzkoušet můžete Kneippovu lázeň. Moderně vybavené fitness se pyšní pěti profesionálními běžeckými trenažéry a dalšími stroji k posílení všech svalových partií. Nabízené masáže zpestří relaxaci nebo urychlí regeneraci po cvičení. Pohodu a odpočinek si můžete dopřát sami nebo ve dvou v lázeňské vaně. Nově vystavěný areál je v srdci Vysočiny v blízkosti centra Nového Města na Moravě otevřen od listopadu 2015.

Nové Město na Moravě je srdcem Českomoravské vrchoviny. Obklopeno malebnou scénérií Žďárských vrchů je centrem sportu, relaxace, kulturních památek a událostí.

Kontakty
telefon: 566 598 850
mobil: 727 950 663
e-mail: mestske.lazne@nmnm.cz

inzerce

NEJVĚTŠÍ PŘÍRODNÍ ZÁBAVNÍ AREÁL V ČR

ŠIKLAND

ZVOLE NAD PERNŠTEJNEM

VÁNOČNÍ DÁRKOVÝ POUKAZ

Vyberte si hodnotu Vašeho poukazu:

1000 Kč, 2000 Kč, 3000 Kč, 5000 Kč, 7000 Kč, 10 000 Kč

Věnujte dárkový poukaz, který lze využít na letní dovolenou, dětské tábory, Silvestrovský pobyt a další služby, které Šikland nabízí. Již v prodeji.

SILVESTR 2016

SILVESTROVSKÝ POBYT PRÁVĚ V PRODEJI NA WWW.SIKLAND.CZ

www.sikland.cz

tel./fax: 566 567 400
mobil: 602 750 130
e-mail: info@sikland.cz

Sledujte nás:

NUMBERY.CZ

VE ŽDĚŘE NAD SÁZAVOU

Nádražní ulice 24
Otevřeno 08:00 – 05:00

Havlíčkově náměstí 152
Otevřeno 08:00 – 05:00

sledujte facebook/numbers

Petrast s.r.o.

staráme se o Vaše pojištění, nabízíme Vám jistotu

Žďar nad Sáz. • Nové Město n. Mor. • Bystřice nad Pernštejnem • Polička
tel.: 566 629 199
petrast@petrast.cz • www.petrast.cz

OBCHOD NAWEBU.CZ

nakupujeme a prodáváme rádi...

WELLNESS NA VYSOČINĚ

WWW.LISENSKY-DVUR.CZ

SVATBY FIREMNÍ AKCE OSLAVY RODINNÁ REKREACE

HOTEL LÍŠENSKÝ DVŮR

★ ★ ★ ★

**TURISTICKÁ CHATA
STUDNICE**

tel: 566 616 238
info@chatastudnice.cz
www.chatastudnice.cz

Ubytování v nejvýše položené obci na Vysočině
Turistická chata Studnice - U nás si odpočínáte

**FAN SHOP
BIATHLON**

PAPÍR-HRAČKY
Pod námočnicí
Nové Město na Moravě
facebook.com/papirhrackynmm

NOVÉ MĚSTO NA MORAVĚ

**SEDAČKOVÁ
LANOVKA**

WWW.SKISNOWPARK.CZ

tvůrce

WWW STRÁNKY

pro obce, městské úřady a informační centra

Sadová 2237/17
591 01 Žďár nad Sázavou

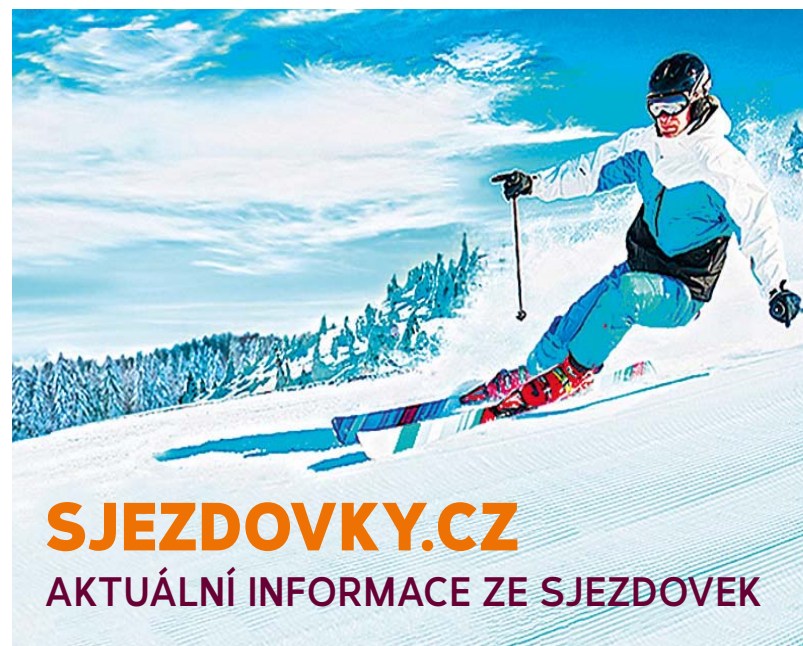
www.gpweb.cz

Záměr vybudovat relaxační centrum se datuje již od vzniku penzionu "Červený mlýn" v Tišnově. Jeden z nejstarších objektů, bývalý vodní mlýn na řece Svratce, získal svoji rekonstrukcí nový význam. Polohou a využitím se stal významnou dominantou města Tišnov. Stylová restaurace s letní terasou, salónkem k pořádání společenských akcí (svatby, oslavy, semináře) a útulné ubytování, využívá již mnoho spokojených hostů.

Součástí je minipivovar s výstavem 2 500 hl/rok. Dvoukomorová varna o objemu 10 hl, dvanáct zracích tanků a otevřená spilka jsou umístěny za prosklenou stěnou, přístupnou ze stávajícího parkoviště penzionu. Pivo "Grádo" se zde vaří tradičními způsoby (horní, spodní kvašení) zásadně z tuzemských surovin a z vody čerpané z vlastního hlubinného vrtu. K pivovaru jsou přičleněny pivní lázně a wellness.

Podrobnosti na: WWW.pivovargrado.cz

SJEZDOVKY.CZ

AKTUÁLNÍ INFORMACE ZE SJEZDOVEK

v Brně

4600 m² chytré zábavy
Přes 170 interaktivních exponátů
Představení s pokusy v ceně vstupenky
Promítání 3D filmů
Nedělní programy pro rodiny s dětmi

VIDA!

**ZÁBAVNÍ
VĚDECKÝ PARK
PRO CELOU RODINU**

u brněnského výstaviště
otevřeno každý den

www.vida.cz

**Nabízíte
služby
v turistickém
ruchu?**

**Chcete o sobě dát vědět
v příštím vydání?**
Své poptávky zasílejte na:
korunavysocinyinzerce@seznam.cz

**KVALITNÍ A LEVNÉ UBYTOVÁNÍ
ve Žďáru nad Sázavou**

350 Kč/noc • nonstop • víkendové slevy

**Hotelová
ubytovna
ZDAS**

CYKLISTEVITANI.CZ

Tel.: 602 579 806 • ubytovna@zdas.cz • www.ubytovnazdas.cz

Mikulášské nadílky Živé betlémy na návsích a náměstích

... a s nimi přichází mnoho zajímavých a významných akcí v duchu příjemné a pohodové atmosféry. Užijte si širokou nabídku nejrůznějších aktivit na mnoha místech Koruny Vysočiny.

Pokud se nebojíte a chcete se naživo setkat s Mikulášem, čerty a anděly, podaří se vám to již 26. listopadu na hradu Svojanov, 27. 11. v penzionu Vrchovina v Novém Městě na Moravě, 9. prosince v Pohádkové vesničce v Podlesíčku, kde budou probíhat také dílničky, karneval a jarmark. Dále 4. prosin-

ce v Železném a 5. prosince v Novém Městě na Moravě. Zde se otevřou brány pekla v Horácké galerii, kde si můžete zahrát mariáš s čertem, uvidíte pravého Lucifera a připraveny budou pekelné dílny. V Horáckém muzeu navštívte Mikuláše s anděly. Na náměstí si můžete opéct špekáčky. -LPř-

Zimní trhy v Novém Městě

Vánoční trhy v zámku

Žďár nad Sázavou – Každou adventní sobotu – 26. 11. 2016, 3. 12. 2016, 10. 12. 2016 a 17. 12. 2016 (od 10:00–15:00) se budou pořádat trhy přímo v areálu zámku, na Pivovarském dvoře. Těšit se můžete na regio-

nální produkty, ručně vyráběné předměty, dárkové zboží a samozřejmě typické vánoční občerstvení. Jedná se o první ročník trhů v zámku spojený s vánoční výzdobou areálu a vánočním zámeckým stromem! -HCh-

Vánoční koledování

Je už tradicí, že v sobotu před první adventní nedělí naplní bystrické náměstí vánoční atmosféra. V letošním roce tento den připadá na sobotu 26. listopadu. Během odpoledne a podvečera mohou všichni, kteří zavítají na bystrické náměstí, zhlédnout v amfiteátru vánoční divadelní představení a vystoupení dětí a žáků mateřských a základních škol. Všichni mají i velcí si mohou svá vánoční přání napsat a vhodit

do Ježíškovy pošty a v půdních prostorách městského muzea vyrobit vánoční ozdobu či dekoraci. Dříve, než se slavnostně za doprovodu pěveckého sboru a koled rozsvítí vánoční strom, vyhláší se vítěz soutěže o bystrickou vánočku, která probíhá celý den v prostorách městského muzea. Příjemnou atmosféru jistě doladí tradiční horké nápoje, občerstvení a řemeslné stánky. -BS-

inzerce

KADOV U SNĚŽNÉHO

restaurant - pension - catering

www.pension-klokoci.cz

Přicházející Josef s Marií nesoucí malého Ježíška, živé či slaměné ovečky, trojce králů Kašpar, Baltazar a Melichar kostýmy, kulisy a často i nezbytný svařák v rukou přihlížejících. Náměstí a návsí se mění v divadelní scénu, která oživuje veřejná prostranství Vánočním příběhem – živým betlém.

V obcích a městech jde už o letitou tradici ochotnického ztvárnění biblického příběhu o narození Ježíška. Divadelní vystoupení se odehrávají v rámci vánočních svátků, občas ještě i během adventu. Takto podaný živý betlém se přitom neomezuje jen na samotnou scénu palestinského města Betléma s chlévem, kometou a pastýři, ale je zkomponován v pásma lidových koled, říkadel a tanců. Často i desítky účinkujících různého věku vystupují v autentických kostýmech a za doprovodu živé, nebo reprodukované hudby, a představují i místní osobnosti, řemeslníky či tradice. Největší akcí tohoto typu je představení živého betléma v Měříně. Největší popularitu si naopak přitom získávají vystoupení ztvárněná především dětmi jako třeba v Černovicích a pozornost poutá samozřejmě zapojení živých zvířat. Některá vystoupení jsou spojená s Tříkrálovou sbírkou pro charitativní služby. A samozřejmě nikde nechybí hřejivé občerstvení. Přijďte načerpat vánoční atmosféru! -VV-

datum	čas	obec	místo	info
16. 12. 2016	15:00	Nedvědice (II. Vánoční koledování)	základní škola	skola.nedvedice.cz
17. 12. 2016	14:00	Přibyslav	ve farní stodole	www.farnostpribyslav.cz
20. 12. 2016	16:00	Žďár nad Sázavou	Nám. Republiky	www.zdarskefarnosti.cz
23. 12. 2016	17:00	Maršov	park pod lipami	www.marsov.cz
24. 12. 2016	10:00 / 20:30	Měřín	u kostela	www.merin.cz
24. 12. 2016	12:30	Pikárec	náves	www.pikarec.cz
24. 12. 2016	14:00	Osová Bítýška	u kostela	osovabityska.farnost.cz
25. 12. 2016	15:00	Bystré	u kostela	www.farnost-bystre.cz
25. 12. 2016	14:30	Hlinsko	u Centra Jana XXIII.	www.cj23.cz
25. 12. 2016	17:00	Lažánky	dětské hřiště	www.lazanky.cz
25. 12. 2016	17:00	Velká Bíteš	v kostele sv. Jana	velkabites.farnost.cz
26. 12. 2016	14:00	Ořechov-Ronov	u kaple sv. Antonína	osovabityska.farnost.cz
26. 12. 2016	17:00	Černovice (BK)	náves	olesnice.katolik.cz
27. 12. 2016	17:00	Tišnov	náměstí Míru	www.mekstisnov.cz
30. 12. 2016	17:00	Lomnice	Palackého náměstí	www.farnostlomnice.cz

inzerce

Huty

Boutique penzion

Nový Jimramov č.8
Jimramov 592 42
penzion@huty.cz

Klidné místo pro Vaši dovolenou, svatbu, firemní akci, školní sraz, oslavu Vánoc či Silvestra, narozenin...
Ceny od 4500 Kč/noc/celý penzion (205 Kč/osoba).

- celoroční provoz, kapacita 20-22 osob
- luxusní pokoje s vlastním sociálním zařízením
- 2x TV + wifi ZDARMA, pohodlné parkování
- Společenská místnost s krbem
- prostorná kuchyně s americkou lednicí
- herna + dětský koutek
- wellness a venkovní krytý bazén
- gril s udrnou a posezením
- lyžařská sjezdovka cca 200 m od penzionu

www.huty.cz 603 514 695, 603 523 764

Masopust rozveselí regiony

K tradičním kulturním akcím konaným napříč celým regionem Koruny Vysočiny bezpochyby patří také masopustní veselí. Masopust spadá do období mezi Vánoci a Velikonocí a zejména samotný závěr masopustu je tradičně spojen se zabíjačkami, lidovými zábavami a zejména hodováním, které končí Popelčiní středou, dnem přísného půstu pokračujícího až do Velikonoc. Tuto tradici stále udržují obyvatelé mnohých obcí v regionu a ve správný den se tak můžete potkat s veselými průvody roztočivých masek a maškar procházejících vesnicemi a městečky. Stačí zavítat například do Škrdlovic, Měřína, Štěpánova nad Svratkou, Dolních Louček, Kadova a mnohých dalších obcí. Dlouhou tradici pak mají masopustní průvody na Hlinecku, které jsou dokonce zapsány na Seznamu nehmotného kulturního dědictví UNESCO. Takový průvod můžete vidět například ve Vortově, Hamrech či Studnicích (vše nedaleko Hlinska). A masopustu a tradicím s ním spjatým se samozřejmě věnují i v muzeu v přírodě na Veselém Kopci a v Bystřickém centru Eden. Masopustní obchůzky potkáte zpravidla o sobotě před začátkem postu, což bude

tentokrát 4. 3. 2017. Na Hlinecku ovšem musíte počítat i s termíny jinými, které si obce stanovují, aby se průvody vzájemně nepřekrývaly. Staročeský masopust v Hamrech u Hlinska tak proběhne už v sobotu 11. 2. Ve skanzenu na Veselém Kopci se bude Masopust konat v sobotu 4. 2. od 10 hodin. Masopustní obchůzku předvedou obyva-

telé vesnice Vortová. Termíny obchůzek v dalších obcích se dozvíte včas v informačních centrech regionů. A na závěr malé doporučení. Vydáte-li se na některý z průvodů masek podívat, nezapomeňte si do kapsy připravit alespoň pár drobných mincí, budou se Vám hodit...

-MS-

Čarodějné ohně rozzáří města i krajinu

Ještě z předkřesťanských dob pochází tradice pálení ohňů v noci z 30. dubna na 1. května. Tato noc byla považována za magickou, kdy se měly otvírat jeskyně a podzemní úkryty plné pokladů. Zároveň se věřilo, že se v tuto noc slétají čarodějnice a další temné síly. A právě před nimi měli chránit z daleka viditelné planoucí ohně. Téměř nad každou vesnicí a na každém druhém kopci hořela velká vatra viditel-

ná široko daleko. Po drobném ústupu, kdy lidé pálili čarodějnické ohně jen na svých zahrádkách, se pomalu začíná tato tradice vracet. Spolky a samosprávy měst a obcí v celém regionu pořádají rozsáhlé programy, nejčastěji zaměřené na děti, jejichž vrcholem je právě podpálení velké vetry. V Novém Městě na Moravě tradičně vychází průvod čarodějnic z centra města od kašny se sochou Vratislava z Pernštejna a míří na vrchol Kapliska ke Třem křížům, významné dominantě tyčící se nad městem. Ve Žďáře nad Sázavou si pak Filipojakubskou noc připomínají ve víceúčelovém areálu na Libušíně. Součástí celé akce je i přehlídka krásy malých čarodějnic a čarodějů, soutěže a hudební zábavní program. Velký oheň tradičně ozáří i Fajtlův kopec ve Velkém Meziříčí, kde je kromě samotného pálení vetry také připraven doplňující program. A obdobně probíhá pálení čarodějnic také v dalších městech Koruny, v Tišnově, Bystřici nad Pernštejnem, Nedvědicích a pochopitelně i na dalších místech. Potřebné informace vám jistě rádi podají v informačních centrech a s dostatečným předstihem naleznete potřebné informace i na webových stránkách měst a obcí. A pak už stačí jen zabalit špekáčky a vydat se na některý z kopců...

-MS-

Uzený masopust na Edenu

Na víkend 4.-5. února se mohou naladit příznivci masa, uzeného, zabíjačkových pochoutek a dobré zábavy. Na všechny čeká Masopust v centru Eden v Bystřici nad Pernštejnem. Již tradičně si zde rozbali krámky trh uzenářů, akci doprovodí masopustní průvod a zvyky, zabíjačkové pochoutky, soutěže a klání. Pro milovníky piva bude připraven pivní kouřový využitý speciál, pro děti zase divadlo. Program doplní řemesel.

-VV-

Ochotničení nás baví

Přestože se významné festivaly konají převážně v letním období, ani chladnější část roku není v destinaci dobu kulturního půstu. Spíše naopak. Ve městech se odehrávají četná divadelní představení, a to jak profesionálních souborů, které sem zajíždějí z jiných částí republiky, tak i v podání nadšených ochotníků.

Na samotný závěr léta se centrem ochotnického divadla stalo město Tišnov, ve kterém se odehrál festival ochotnických divadel TyJáTr FEST. Na něm se představili jak ochotníci ze znovuobnoveného Karasova divadla, kteří v letošním roce navázali na své úspěšné působení z loňského roku, kdy publikum bavili Gogolovou Ženitbou a pohádkou Jak se stal Rumcajs loupežníkem, tak i další soubory.

Vyprodávat sál kulturního domu se pravidelně daří také ochotníkům z Nového Města na Moravě. Po úspěšných hrách Bylo nás pět a Jak utopit doktora Mráčka aneb Konec vodníků v Čechách, plánují novoměstští po svém zpracovat další známé dílo z televizních obrazovek.

Ochotníci ze Žďáru nad Sázavou plánují na letošní divadelní sezónu pokračovat v uvádění úspěšné hry Horké to někdo rád. Pomyslným centrem divadla v regionu je pak Velké Meziříčí, ve kterém působí ochotnický divadelní spolek Špatně namíchaný bublifuk, jehož představení budou mít diváci možnost zhlédnout od jara 2017. Ve

Velkém Meziříčí působí ochotnické divadlo IKAROS a neprofesionální soubor loutkařů, kteří mají ve svém repertoáru množství pohádek pro děti. Jejich představení jsou nejčastěji k vidění v Jupiterklubu.

Ochotníci pak působí i v dalších městech a obcích Koruny Vysočiny a všechna jejich vystoupení charakterizuje velký zápal pro věc a často i velmi originální hry. V nabídce kulturních organizací pak lze pochopitelně nalézt i představení profesionálních souborů, které u nás hostují. Stačí si pouze vybrat. Anebo místa divadla upřednostnit koncert či třeba filmové představení. Možností je nepřeberně.

-MS-

Památka UNESCO je přístupná i v zimě

S návštěvou památek si většinou spojujeme tu teplejší část roku, tedy zejména léto. A naprostě většina hradů a zámků mimo hlavní turistickou sezónu své brány turistům také zavírá. Poutní kostel sv. Jana Nepomuckého, památka UNESCO, je však dostupná návštěvníkům v podstatě v kteroukoliv roční dobu. Od listopadu do března je sice možné navštívit jen exteriéry památky, a to včetně procházky po ambitech, avšak i to samo o sobě poskytuje nezapomenutelný zážitek. Pokud se do Žďáru nad Sázavou chystáte ve skupince lidí, není pak pro Vás nedosažitelná ani klasická prohlídka včetně výkladu průvodce. Stačí se pouze včas dohodnout (kontakty jsou k nalezení například na webových stránkách www.zelena-hora.cz) a Poutní kostel sv. Jana Nepomuckého vám otevře své brány. Je potřeba se na prohlídku vhodně obléci, ale zážitek to bude jistě o to hřejivější. Brány kostela na Zelené hoře se však otevírají i při příležitostech duchovních. Prožít si mši slouženou na tomto unikátním místě může být také zážitkem, na který se ne-

zapomíná. Budete-li na Žďársku či kdekoli jinde v Koruně Vysočiny trávit například Silvestra, můžete zvážit i návštěvu bohoslužby začínající právě 31. prosince ve 23 hodin. O termínech dalších pobožností najdete informace na již zmíněné webové stránce.

Ať se již rozhodnete obdivovat Santiniho mistrovství jakýmkoliv z možných způsobů, litovat jistě nebudete. Zelená hora je krásná a magická za každého počasí a v každou denní dobu.

-ES-

Muzea Koruny zůstávají otevřená

I když je letní sezóna dávno za námi, muzea a galerie zůstávají na rozdíl od hradů a zámků otevřená. Máte-li rádi poznávání minulosti, jsou právě tyto objekty skvělou možností, kam zavítat při návštěvě Koruny Vysočiny.

Pokud zamíříte na **Bystřicko**, jistě si dříve či později vzpomenete na fakt, že právě v tomto regionu (a zejména v okolí Dolní Rožinky) dodnes probíhá těžba uranové rudy. A i když v průběhu několika let budou zakončovány i poslední jámy, s moderními dějinami regionu zůstane těžba navždy spjata. Právě proto, je část expozice muzea v Bystřici nad Pernštejnem věnována právě těžbě uranu. Velkou tradici má v regionu také těžba železa, již je jedna z částí expozic věnována také. **Nové Město na Moravě** je pak známé zejména jako centrum sportu. Pokud budete ze zimního lyžování unaveni, můžete si z Vysočiny arény odskočit i do Horáckého muzea, kde se mimo jiné seznámíte s dějinami lyžování na Novoměstsku. Nové město je však také známo jako rodiště slavných umělců. Pakliže vás zajímají díla Makovského, Štursy, Blažického, Jambora a dalších, určitě byste neměli zapomenout ani na Horáckou galerii sídlící v malebném prostředí novoměstského zámku. **Podhorácké muzeum** v areálu kláštera Porta Coeli je navštěvováno nejen místními, ale i širokou veřejností včetně zahraničních návštěvníků. Kromě stálých výstav zde pracovníci muzea chystají i krátkodobé výstavy. V současné době se připravuje výstava „První světová válka – rok 1916“ a nejen pro děti se uskuteční výstava „Není dítě bez medvídků“. Nedale-

ko odsud můžete navštívit **Muzeum města Tišnova**, o kterém se dozvíte více v rubrice zaměřené na Tišnovsko. V Tišnovském muzeu jsou vystaveny také obrazy Josefa Jambora, který je čestným občanem tohoto města, kterému daroval sbírku svého umění. Navštívit můžete i muzeum ve **Velkém Meziříčí** s aktuální výstavou „Obrazy a palčivě krájký“. Pomyslným centrem muzejnictví je pak bezpochyby **Žďár nad Sázavou**. Opomenout byste jistě neměli Muzeum nové generace nacházející se v bývalém cisterciáckém klášteře, dnešním zámku rodiny Kinských. Muzeum vám moderní a inter-

aktivní formou umožní nahlédnout do doby vzniku kláštera ve středověku a také do doby obrovského stavebního rozmachu spojeného se jménem Jana Blažeje Santiniho Aichla v éře barokní. Jistě byste ale neměli zapomenout ani na návštěvu Regionálního muzea sídlícího v centru města v budově bývalé Tvrze. Místní muzejníci vás pak jistě rádi odvedou i do nedalekého Moučkovu domu, kde navštívíte mimo jiné i prvorepublikový obchod či salón měšťanského domu.

Výběr je opravdu veliký, stačí si pouze některou či některé z těchto institucí vybrat.

-MS-

Ledová stěna Víř

Na Bystřicku si můžete za příznivého počasí užít spoustu zimních aktivit. Nelákají vás běžky, sjezdové lyžování se vám omrzelo a stavění sněhuláka je málo adrenalinové? Vyzkoušejte ledové lezení!

Ledová stěna ve Vířu

Ledová stěna Víř je unikátním místem na vyzkoušení a trénink ledového lezení, a to 8 km od Bystřice nad Pernštejnem v hlubokém údolí řeky Svratky, které nabízí ideální podmínky pro vytvoření ledové stěny. Ledová stěna se v tomto místě připravuje pro lezce již od roku 2008 díky aktivitě Horolezeckého oddílu Víř. Jinde v České republice najdete obdobný ledolezecký terén už jen u Liberce.

Ledová stěna je tedy uměle vytvořený ledopád na 45 m vysoké skále, která nabízí trénink ledového lezení za pomoci maček, cepínů a jištění v délce 8–25 metrů.

Půjčovna potřebného vybavení v areálu pod stěnou je samozřejmostí. Před návštěvou se však zaregistrujte do rezervčního systému na webu.

A pokud vám lezení po ledu stačí z pohledu diváka, určitě si nenechte ujít Vířský cepín – Mistrovství České republiky v ledovém lezení na rychlost, které se koná v únoru.

-LV-

Psí spřežení budou na Třech Studních závodit i letos

Bílé pláň Kanady a štěkot psího spřežení, které táhne sáně řízené zkušenou rukou mushera. Zažít na chvíli arktickou pohádku můžete každoročně i u nás na Třech studních.

Mushing neboli jízdy se psím spřežením je sport, který přitahuje čím dál víc zájemců. Závodí psích spřežení, kde se setkávají ti nejlepší čeští i zahraniční musherši, můžete tradičně spatřit na vlastní oči i na Vysočině a to konkrétně v obci Tři Studně na Novoměstsku.

Pokud jste příznivci tohoto sportu, nebo jste ho naopak nikdy neviděli na živo a chcete to změnit, pak si dobře zapamatujte následující data: 29.–30. října, 28.–29. ledna 2017 a 16.–19. února 2017.

V říjnu a v lednu se uskuteční závody ve sprintu, které jsou pořádány v rámci seriálu Mistrovství republiky. Pokud bude počasí přát, v únoru pak proběhne první ročník Genesis Highland trailu, etapového závodu, který byl loni kvůli špatným podmínkám zrušen.

Nechcete zůstat jen u divání, ale rádi byste jízdu psím spřežením zažili na vlastní kůži? Že nevíte kde? Tento jedinečný zážitek si můžete dopřát například prostřednictvím agentury Zážitky Horácko v Hotelu Horník ve Třech Studních. Dostane se vám odbor-

né instruktáže, seznámíte se se psy, a pak už vás čeká samotná jízda spřežením. Dopřejte si tento netradiční a nezapomenutelný zážitek! Více info na www.zazitky-horacko.cz nebo na www.hotelhornik.cz.

-PK-

TIP NA BĚŽKAŘSKÝ VÝLET

Na Fryšavský ledovec

Běžecká klasika lyžařského Novoměstska, když příroda dopřeje sněhu i jinde než na okruzích Vysočina Areny. Pláně a lesy okolo Třech studní a Fryšavy pak nejen projedou rolby, ale záhy zaplní i zástupy běžkařů. Ale nebojte, tras, stop a různých alternativ je zde tolik, abyste nikdy nemuseli čekat v zácpě, i když jste na pravé běžecké dálnici Žďárských vrchů.

Zdálka nejlepšími podmínkami pro zimní běžkování se může pochlubit okolí Fryšavy v samotném srdci Žďárských vrchů. Mezi lyžaři se pro pláně západně od obce vžil název Fryšavský ledovec. Na tomto místě se po každé oblevě a na jaře při tání sněhu lyžuje nejdéle. Není to tedy ledovec v pravém slova smyslu, ale zdejší mikroklima ovlivněné závětrím u lesa vždy vytvoří rozsáhlé návěje, které pak nejdéle z celého okolí tají. Na ledovci bývá i upraven okruh o délce 3 km.

Při širším rozběhnutí se po kraji si pak můžeme vybrat z několika vhodných a různé dlouhých okruhů, které na sebe vzajem-

ně navazují a mohou trasu prodloužit nebo zkrátit podle sil či počasí:

A – Třístudniční okruh:
Tři Studně–Sykovec–Tři smrky–Hadačky–Sklené–U Třech Studní–Tři Studně
Délka: 7,4 km

B – Fryšavský okruh:
Tři Studně–U Třech Studní–Fryšava–Nad Kadůvkem–Medlov–Tři Studně
Délka: 8,8 km

C – Kadovský okruh:
Tři Studně–U Třech Studní–Fryšava–

Kam na hokej

Neodmyslitelné místo mezi sporty patří v chladnější polovině roku lednímu hokeji. I když teplé zimy dávno nepřejí hokejovým zápasům na místních rybnících nebo hřištích, ledové plochy zimních stadionů poskytují zázemí pro všechny kategorie soutěží. A že jich v našem tradičně studeném regionu najdeme dodnes dostatek, od profesionálních až po amatérské.

I když v regionu Koruny Vysočiny nenajdeme tým z nejvyšších pater hokejových soutěží, jako jsou extraliga a WMS liga, za kterými musíme do Brna, Třebíče nebo Jihlavy, v II. lize ve skupině Střed najdeme úspěšného zástupce v týmu **SKLH Žďár nad Sázavou**. „Žďárské Plameny“ jako dlouholetý účastník soutěže zatápí i největším favoritům. II. liga odstartovala letos 14. 9. a domácí zápasy hostí zimní stadion na Bouchalkách, Jungmannova 10 ve Žďáře n. S. Žďárský klub má své zástupce i v mládežnických soutěžích: Lize juniorů – skupina Střed, Lize staršího dorostu – skupina Střed i v ELIOD Extralize mladšího dorostu – skupina Střed. Info: www.hokejzr.cz.

Krajská liga mužů Jižní Moravy a Zlína hostí 2 další významné kluby – loňského krajského „mistra“ HHK Velké Meziříčí a HC Spartak Velká Bíteš. 1. kolo ligy odstartovalo o víkend 17.–18. 9. Info: www.hokejvm.cz a www.hcvelkabites.cz. Velkomeziříčský klub má své železko i v ohni Krajské ligy dorostu Jižní Moravy, Vysočiny, Zlína a Moravskosl. kraje. Zimák ve Velkém Meziříčí navíc hostí bohatě zastoupenou **Městskou ligu VM** amatérských týmů z obcí Velkomeziříčska i širšího okolí – <http://www.novinyvm.cz/mestska-liga.html>. **Krajská soutěž mužů Vysočiny** zkoncentrovala nově své síly po vzniku zimního stadionu v Bystřici n. Pern., a v soutěži má náš region 3 zástupce – BK Zubří Bystřice nad Pernštejnem, a „B“ týmů z krajské ligy HC Spartak Velká Bíteš a HHK Velké Meziříčí. Soutěž odstartovala 9. 10. Info: www.bkzubribystrice.cz, www.hokejvm.cz a www.hcvelkabites.cz. Stadion v Bystřici vedle profisoutěže hostí letos už 3. ročník **Bystřické hokejové ligy** amatérských týmů. Vedle domácích zde potkáme týmy z obcí Bystřicka i tým HC Tišnov, a některé přestoupivší z Vesnické ligy. <http://bkzubribystrice.cz/bhl/>

Pardubická krajská liga na severu regionu zahájila 2. 10. s tradičně zastoupenými městskými týmy HC Spartak Polička a HC Hlinsko. Info: www.hcpolicka.com a www.hchlinsko.cz. Na polišském stadionu kromě ligy nachází soutěžní pole i amatérská **Městská hokejová liga Polička** vesnických týmů ze Žďárských vrchů – <http://mhlpolicka.blog.cz>. Tým TJ Šerkovice z Tišnovska pak najdeme jako jediného zástupce v **okresních hokejových přeborech**, a to na stadionu v Blansku. <http://hokej-bk.cz/>

Nejproslulejší amatérskou soutěží v regionu je konečně **Vesnická hokejová liga**. Letošní už 17. ročník hraje od poloviny října 15 týmů na hokejovém stadionu ve Žďáře. Loňský titul obhájuje tým z Bohdalce. Informace a podrobnosti skýtá portál www.vesnickaliga.cz. -VV-

Blatky–Samotín–Blatiny–Pod Krátkou–Nad Kuklíkem–Kadov–Nad Kadůvkem–Medlov–Tři Studně
Délka: 17,4 km

D – Studnický okruh:
Tři Studně–Medlov–Nad Kadůvkem–Kadov–Nad Kuklíkem–Kuklík–Studnice–Rokytno–Sedlo–Sykovec–Tři Studně
Délka: 16,3 km

Kromě Fryšavského ledovce, který křižujete na Fryšavském okruhu (B), je populární hřeben s dalekými rozhledy mezi Skleným a Vlachovicemi na Třístudničním okruhu (A). Většina běžkařů samozřejmě nepohrdne pohostinstvím horských občerstvení, proto bývá oblíbenou zastávkou Turistická chata Studnice na Studnickém okruhu (D) nebo Restaurace Klokočí v Kadově na Kadovském okruhu (C). A kdo by nepohrdl vnitřním teplem Kadovánku v kadovské hospodě U Janečků nebo hřejivou kávou Kavárny na Blatinách...

Aktuální sněhové zpravodajství o stavu stop a on-line sledování pohybu rolby najdete na portále Lyžařského Novoměstska <https://lyzovani.nmm.cz>. Tak teď ještě ten sníh, vosky, běžky a hurá do srdce Vysočiny!

-VV-

Motoskijöring se jede, když počasí přeje

Písečská zmole na Bystřicku je proslulá konáním motokrosové závody. V roce 1999 se zde však konaly také první závody v motoskijöringu, které nadchly několik místních motocyklových nadšců a tradice závodů na Bystřicku pokračuje dodnes. Od té doby se už závody nekonají pouze v areálu Písečské zmole, ale v několika okolních vesnicích.

Že nevíte, co motoskijöring je? Jedná se o druh skijöringu, kdy jsou v týmu řidič crossového motocyklu a lyžař, který je tažen za motorkou a drží se lana upevněného na stroji. V závodech pak společně absolvují několik rozjížděk na dráze dlouhé přibližně 600 metrů. Délka každé rozjíždky trvá v průměru asi šest minut a dle tohoto času je stanoven počet kol závodu. Finálové jízdy pak bývají ještě o pár minut delší. A že to není vůbec jednoduchý sport, vám potvrdí nejedna modřina především na těle lyžaře. Divácky je však tento sport velmi oblíbený a zajímavý, proto pokud v zimě zavítáte na Bystřicko, nenechte si závody v motoskijöringu ujít. Je tu však malý háček. Sníh. Poslední roky zimním motoskijöringu pojedou nepřály, a tak se většina závodů musela zrušit. Když jsou však podmínky příznivé a sněhu je dost, v lednu a v únoru si můžete být jisti, že se závody motoskijöringu pojedou. Motoskijöring se za příznivých podmínek jezdí v Dalečíně a v dalších obcích na Bystřicku, například v Ubušínku nebo v Sedlích u Jimramova.

Závodní dráhy bývají připraveny – uvalčovány na přilehlých loukách prakticky přímo u vesnic, tak je určitě nepřehlédnete. Že ani po úvodním popisu nemáte představu, jak tento sport vypadá? Vyzpovídali jsme zkušeného závodníka Zdeňka Vetešníka z Dalečína:

Co je lepší? Sedět za říditky nebo stát v lyžích? A co je těžší?

Jelikož jezdím spoustu let na motorce, tak je pro mě samozřejmě lepší být za říditky. Těžké je obojí, ale fyzicky náročnější je to určitě na lyžích. Lyžař se musí na laně přitahovat a celou jízdu musí být v podřepu, což se dá velmi těžce trénovat.

Jak dlouhá trať se na takovýchto závodech jezdí a jakou rychlostí?

Trať bývají dlouhé 500–1 000 metrů a rozjíždky se jezdí na 4–10 kol. Časy základních rozjížděk jsou kolem 5 minut. Finále trvá kolem 8 minut. Na Mistrovství České republiky jsou jízdy asi o tři minuty delší. Maximální rychlost na rovinách bývá až 80 km/hod. V rozjíždkách se jezdí rychlostí okolo 40 km/hod.

Přírodní kluziště na Tišnovsku

I když většina měst Koruny Vysočiny má to štěstí, že k vybavení pro volný čas obyvatel města i turistů patří i umělá ledová plocha zimního stadionu, v některých regionech si musí poradit jinak. A umí to.

Když není k dispozici profesionální zimní stadion, lidé na Tišnovsku si obstarají ledové plochy sami. Vyrazit s bruslemi na ně můžete i vy! Hned dvě kluziště najdete v Tišnově na hřišti u ZŠ Smíškova a na hřišti u sídliště. V obci Hradčany místní vytvářejí ledovou plochu na zdejší hřišti, přezdívaném Sádek. Kluziště na hřišti najdete také v obci Železně, v Nedvědicích pak zaledňují plochu býv. zimního stadionu. Bude-li dostatečně mrznout, budete mít zážitek z přírodního bruslení zaručen!

-PK-

SKI AREÁLY

SKI AREÁL BYSTRÉ-HAMRY (620 m n.m.)

Hamry, 569 92 Bystré, tel.: 777 722 215
N 49°38.53408, E 16°22.41017
www.skibystre.cz

	počet	délka
vlek	1	350 m
dětský vlek	1	60 m
tratě	1	350 m
dětská trať	1	60 m

SKI AREÁL DALEČÍN (645 m n.m.)

Ski areál Dalečín, tel.: 602 757 228
N 49°35.34588, E 16°14.24523
www.skidalecin.cz

	počet	délka
vlek	2	500+480 m
dětský vlek	1	50 m
tratě	3	500+550+600 m
dětská trať	1	50 m

SKI AREÁL FAJTŮV KOPEC (550 m n.m.)

Fajtův Kopec 1741, 594 01 Velké Meziříčí, tel.: 724 425 848, N 49°21.66673, E 16°1.65948
www.skivm.cz

	počet	délka
vlek dvoukotva	1	320 m
dětský vlek	3	90+70+70 m
tratě	2	460 + 460 m
dětská trať	1	90 m

SKI AREÁL HLINSKO (644 m n.m.)

SKI KLUB Hlinsko, Husova 69, 539 01 Hlinsko, tel.: 723 691 007, N 49°45.15613, E 15°53.99720
www.hlinecko.cz/ski

	počet	délka
vlek	3	250+450+250 m
dětský vlek	1	70 m
tratě	3	250+450+250 m
dětská trať	1	90 m

SKI AREÁL JIMRAMOV (650 m n.m.)

Ski areál Jimramov, Nový Jimramov, tel.: 775 197 716, N 49°37.92992, E 16°11.06287
www.skijimramov.cz

	počet	délka
vlek	2	420+220 m
dětský vlek	1	
tratě	8	celkem 3 830 m
dětská trať	1	90 m

SKI AREÁL KARASÍN (707 m n.m.)

Karasín, 593 01 Bystrice nad Pernštejnem, tel.: 603 843 597, N 49°33.43925, E 16°16.77495
www.karasin.cz

	počet	délka
vlek dvoukotva	1	450 m
dětský vlek	1	100 m
tratě	1	450 m
dětská trať	1	100 m

SKISNOWPARK HARUSŮV KOPEC (721 m n.m.)

Vlachovická 153, 592 31 Nové Město na Moravě, tel.: 776 777 999, N 49°34.28415, E 16°2.96463
www.skisnowpark.cz

	počet	délka
dvousedačka	1	490 m
dětské lano	1	30 m
Harusák	1	550 m
dětský svah	1	30 m

SKI AREÁL OLEŠNICE (660 m n.m.)

Moravská strana 611, 679 74 Olešnice na Moravě, tel.: 731 333 910, N 49°33.45318, E 16°24.41682
www.ski-areal.cz

	počet	délka
vlek	2	500+500 m
dětské lano	1	60 m
tratě	2	500+500 m
dětská trať	1	60 m

SKI AREÁL POLIČKA (620 m n.m.)

Lyžařský oddíl TJ Spartak Polička o.s., Tyršova 60, 57201 Polička, tel.: 732 919 100, 777 761 408
N 49°42.22020, E 16°15.68808

	počet	délka
vlek	1	245 m
dětské lano	1	100 m
trať	1	320 m

SKI AREÁL SVRATKA (742 m n.m.)

Na Vyhliďce, 592 02 Svatka, tel.: 603 574 442, N 49°42.79693, E 16°3.23610
www.skiareal-svratka.cz

	počet	délka
vlek	1	400 m
dětské lano	1	
trať	1	400 m

SKI AREÁL HODONÍN U KUNŠTÁTU (630 m n.m.)

Skiareál Hodonín u Kunštátu, Černovice 154, 679 75 Černovice u Kunštátu, tel.: 603 396 885
N 49°30.60322, E 16°24.43077
www.skiareal-hodonin.cz

	počet	délka
vlek	1	550 m
dětský vlek	1	100 m
tratě	1	550 m
dětská trať	1	8 m

LYŽAŘSKÝ AREÁL KLÍNEK PŘEDKLÁŠTEŘÍ

Ve Dvoře 1183, 666 02 Předklášteří, tel.: 606 305 293, N 49°20.65478, E 16°24.00953
www.vlekpredklasteri.cz

	počet	délka
tatrapoma	1	500 m
lano lyžařské školy	1	80 m
tratě	3	3x 100 m

SKI AREÁLY A VLEKY BEZ UMĚLÉHO ZASNĚŽOVÁNÍ, KDE SE JEZDÍ, KDYŽ NAPADNE PŘÍRODNÍ SNÍH

VLEK TELEČÍ

N 49°41.55812, E 16°10.80475, tel.: 731 182 416
www.lucky-vrch.cz/vlek-telecí

SKI AREÁL DĚDKOV

N 49°25.38280, E 15°54.50342, tel.: 736 400 670
<http://skidedkov.borec.cz>

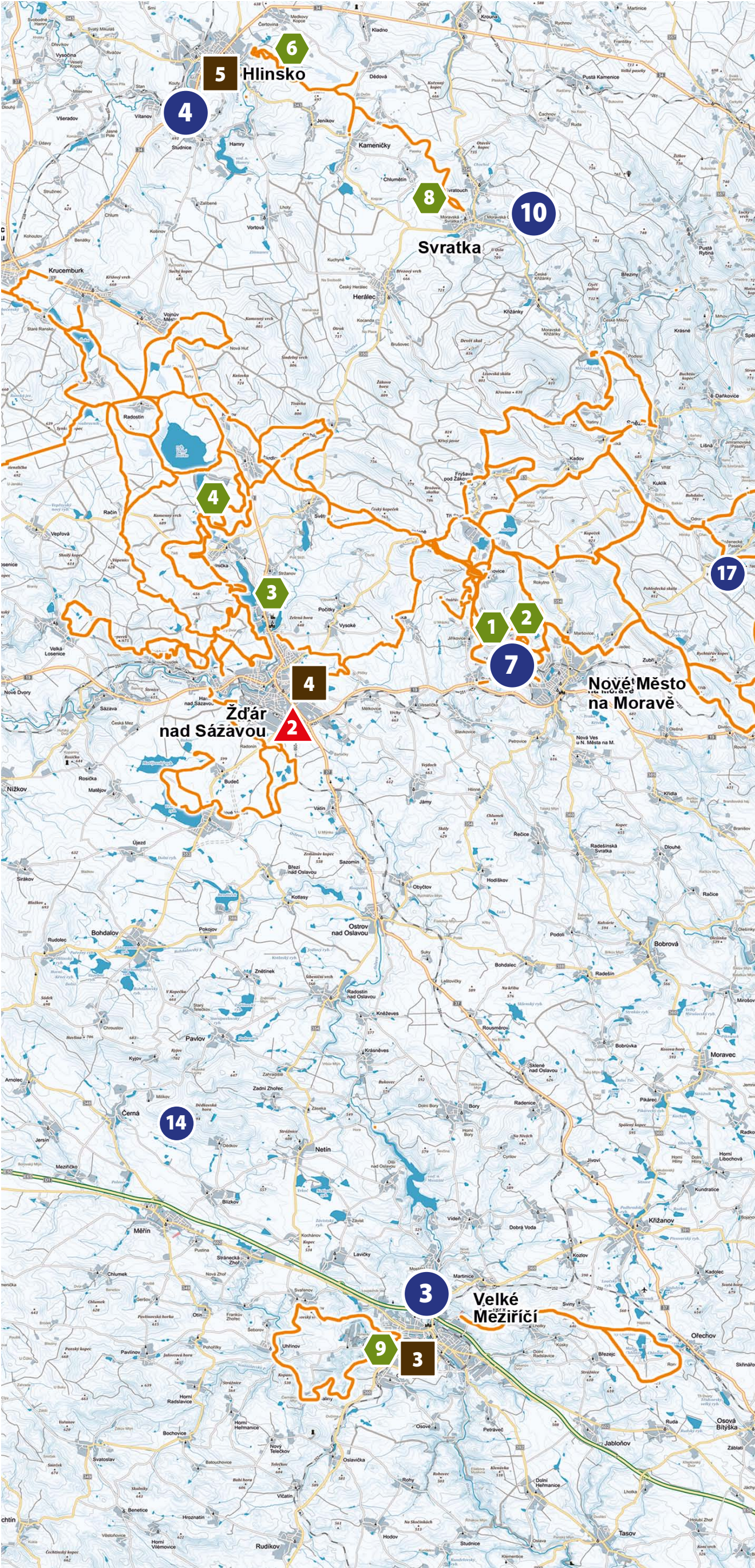
SKI AREÁL SK VĚŽNÁ

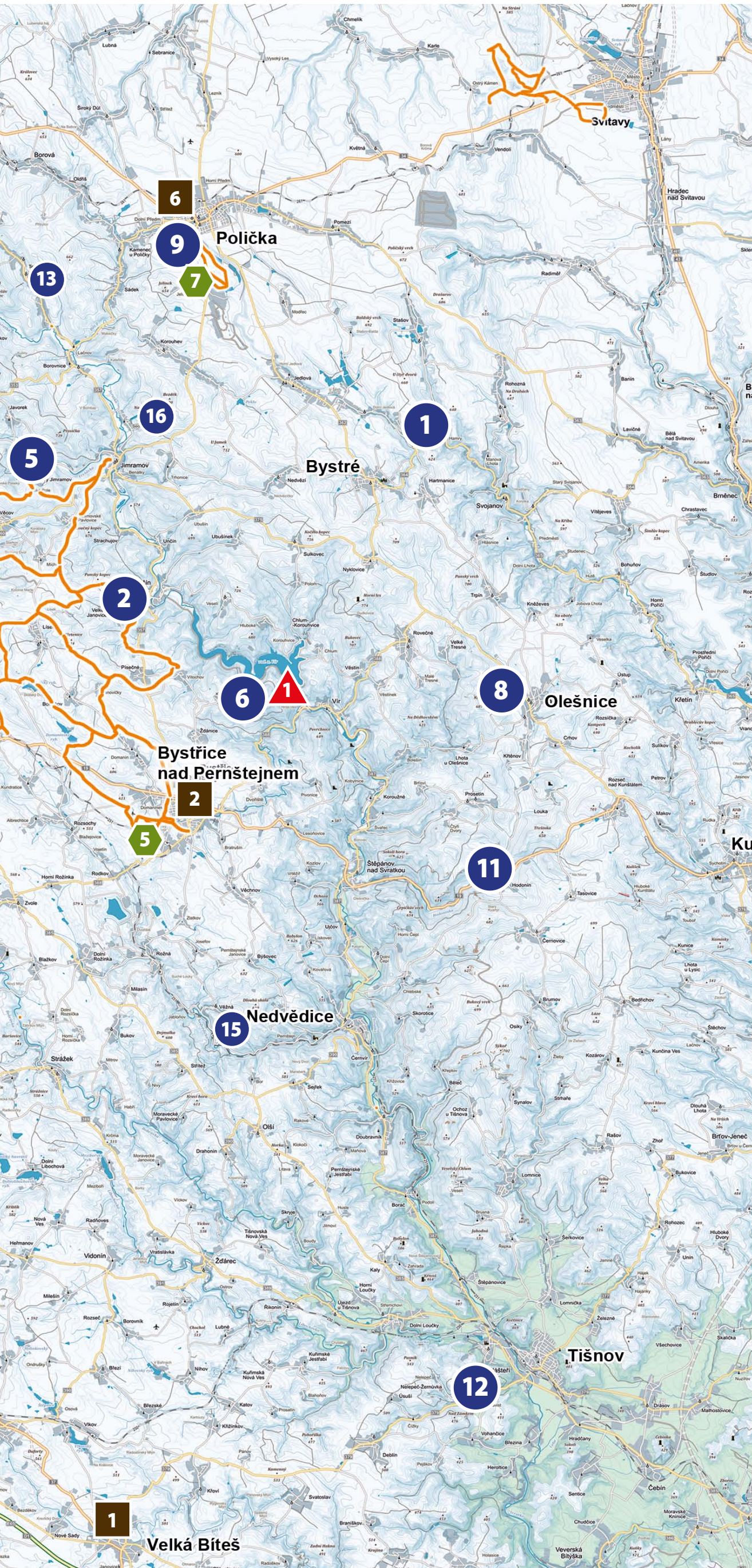
N 49°27.50835, E 16°16.52600, tel.: 605 973 622
www.vlek-vezna.cz

LYŽAŘSKÝ VLEK SEDLIŠTĚ

N 49°38.94245, E 16°13.85117, tel.: 603 791 864
www.sedliste.com/sjezdovka.html

LYŽAŘSKÝ VLEK ROŽENECKÉ PASEKY
N 49°36.27808, E 16°9.49887, tel.: 731 498 146
www.skipaseky.wz.cz

BĚŽKAŘSKÉ TRATĚ

BĚŽECKÝ LYŽAŘSKÝ AREÁL VYSOČINA ARENA

Sportovní klub NMNM,
Vlachovická 1200, Nové Město na Moravě
tel.: 566 616 337, office@zlatalyze.cz
N 49°34.65402, E 16°3.18422
www.vysocina-arena.cz

LYŽAŘSKÉ NOVOMĚSTSKO

Informace o stavu tratí:
tel.: 566 598 750, lyzovani@nmnm.cz
<https://lyzovani.nmnm.cz>

turistické trasy – 100 km
• Sněženský okruh – 10,8 km
• Okolo Fryšavy – 8,8 km
• Okruh Tří studně – 7,4 km
• Studnický okruh – 18 km
• Okolo lesa Ochozy – 10,9 km
• Za Kadovským vánkem – 39,8 km
• příměstský okruh – 2,2 km
(Brožkův kopec) + 1,8 km (U Medinu)
• trasy pro psí spřežení mezi Vlachovicemi
a Skleným

mapa
lyžařských
tras

SKI REGION ŽDÁRSKO

Informace o stavu tratí:
tel.: 604 349 078, holemarjosef@centrum.cz
www.skizdarsko.cz

• Žďárský okruh
• Hamerský okruh
• Losenický okruh
• Polníčský okruh
• Veselský okruh
• Radonický okruh
• Trasa na Račín
• Trasa na Sklené

mapa
lyžařských
tras

SKI REGION VELKÉ DÁŘKO

Informace o stavu tratí:
tel.: 603 853 411, info@ski-velkedarko.cz
www.ski-velkedarko.cz

• Radostínský okruh – 11,6 km
• Račinský okruh – 11,8 km
• Městský okruh – 12,6 km
• Škrdlůvický okruh – 17,5 km
• Světnovský okruh – 31 km

mapa
lyžařských
tras

BYSTRICKÉ TRASY

Informace o stavu tratí:
tel.: 566 590 388, info@bystricenp.cz
<http://info.bystricenp.cz/lyzarske-trasy>

• Malý Bystrický okruh – 13,1 km
• Velký Bystrický okruh – 32,7 km
• Jimramovský okruh – 15,8 km

mapa
lyžařských
tras

HLINSKO – BĚŽECKÝ LYŽAŘSKÝ AREÁL NA RATAJÍCH

Informace o stavu tratí:
tel.: 731 029 990, info@bystricenp.cz
N 49°45.90258', E 15°55.58082'
www.hlinsko.cz/mesto/cestovni-ruch-turistika-pamatky/zimni-servis/bezecke-lyzovani

• trasa Hlinsko – Svatka – 40 km

mapa
lyžařských
tras

POLIČKA – LYŽAŘSKÉ BĚŽECKÉ TRATĚ „U SALAŠE“

N 49°42.26348', E 16°15.72352'
Informace o stavu tratí:
Otakar.Kleparnik@medesa.cz
<http://cyklo-ski-policka.cz/stav-stop/aktuality>

mapa
lyžařských
tras

• okruhy 2+6 km

SVRATECKÉ TRASY

Příležitostně upravované trasy
Svratka–Hlinsko
N 49°42.91645', E 16°1.74968'

• Svratka–Milovy, Milovy–Pustá Rybná, Pustá
Rybná–Pustá Kamenice, Pustá Rybná–Borová,
Pustá Rybná–Luký vrch–Sádek–Polička

MEZIŘÍČSKÉ TRASY

Informace o stavu tratí:
tel.: 724 425 848, info@skivm.cz
N 49°21.66673, E 16°1.65948
<http://www.skivm.cz/cs/bezecke-trate>

• Fajtův kopec–Ambrožné–Ronov – 15 km
• Balinský údolí–Uhrínov – 15 km

ZIMNÍ STADIONY

ZIMNÍ STADION VELKÁ BÍTEŠ

Tyršova 219, 595 01 Velká Bíteš
tel.: 777 329 084, stadion@tsvb.cz
N 49°17.45727', E 16°13.43170'

ZIMNÍ STADION BYSTRICE NAD PERNŠTEJNEM

Nový dvůr 1489,
593 01 Bystřice nad Pernštejnem
tel.: 724 767 098, zimakbystrice@gmail.com
N 49°31.19118, E 16°15.08150

ZIMNÍ STADION VELKÉ MEZIŘÍČÍ

Vrchovecká 37, 594 01 Velké Meziříčí
tel.: 566 523 939, provoz@vm.cz
N 49°21.52040', E 16°0.84003'

ZIMNÍ STADION ŽDĚR NAD SÁZAVOU

Jungmanova 10, 591 01 Žďár nad Sázavou
tel.: 737 203 054, juda@sportispo.cz
N 49°34.19352', E 15°56.51198'

ZIMNÍ STADION HLINSKO

U Tvrze, 539 01 Hlinsko
tel.: 608 889 739, sportoviste@hlinsko.cz
N 49°45.59700', E 15°54.51277'

ZIMNÍ STADION POLIČKA

Revoluční, 572 01 Polička
tel.: 461 725 427, zimnistadion@tespolicka.cz
N 49°43.05450', E 16°16.06305'

DALŠÍ ZIMNÍ SPORTY

LEDOVÁ STĚNA VÍR

592 66 Vír,
tel.: +420 732 732 751, info@ledovastenavir.cz
N 49°33.56667, E 16°18.62492
www.ledovastenavir.cz

RYCHLOBRUSLAŘSKÝ OVÁL

Žďár nad Sázavou (venkovní, nekrytý)
Jungmanova 10,
591 01 Žďár nad Sázavou
tel.: 737 203 054, juda@sportispo.cz
N 49°34.21072', E 15°56.54612'
www.rychlobrusleni-zdar.cz

Vysvětlivky

	parkování
	umělé zasněžování
	osvětlení trati, večerní lyžování
	úprava svahu
	půjčovna lyží
	servis lyží
	lyžařská škola
	dětská školička
	snowbard
	skibus
	skipas
	horská služba
	občerstvení u svahu

Čistá příroda kolem nás

Nebudme lhotejní ke svému okolí a přírodě, pojďme s tím něco udělat. Vadi vám černé skládky, odpady po struhách a lesích? Nasadíme si rukavice a vezmeme si pytle na odpady a zapojme se do akce Čistá Vysočina nebo Uklidme Česko.

9. ročník tradičního jarního úklidu organizovaného v rámci aktivit Zdravého Kraje Vysočina proběhne v jarních měsících. Nahlásit se mohou školy, kde tato aktivita má také osvětový a výchovný podtext, dále obce a sbory dobrovolných hasičů. Do akce se zapojuje i oblastní charita, myslivecké spolky, turisté, místní organizace různých politických stran, rodinná centra, spolky mládeže... Za 8 let akce Čistá Vysočina se díky lidské všímavosti a pomoci podařilo očistit přírodu o několik stovek tun odpadu.

Od loňského roku se začalo využívat mapového geoportálu, kam se jednotliví účastníci mohli registrovat. Díky jeho pomoci se minimalizovalo dublování přihlášených úseků, které už někdo registroval. Každoročně se uklízí několik desítek kilometrů břehů řek, turistických a naučných stezek, přírodních památek, souvislých úseků podél cest... V roce 2016 bylo mezi účastníky rozdáno téměř 11 tisíc kusů pytlů na plasty a více než 12 tisíc kusů pytlů na ostatní komunální odpad. Pytle připravila pro sběrače jihlavská organizace Život 99. S odklizením sesbíraného odpadu pomáhá Krajská správa a údržba silnic Kraje Vysočina.

Více informací o této akci a o jejím přihlašování najdete na webových stránkách www.kr-vysocina.cz/cistavysocina.

Další dobrovolnou akci, do které se můžete zapojit je „Uklidme svět, uklidme Česko“. Cílem organizátorů akce je zviditelnit problém černých skládek v naší zemi. Musíme si přiznat, že roztroušený odpad a nelegální skládky se z přírody samy neuklidí. Tato akce probíhá dvakrát do roka, v jarním a podzimním období.

Do této akce se nezapojují jen Češi, pozitivní vztah ke svému okolí dokazují i skupiny zahraničních studentů vysokých škol či několik velvyslanectví.

Motivaci k uspořádání úklidů podporují organizátoři akce, kteří poskytují rady a návody, jak místní akci zorganizovat a zájemcům také rozeslali přes 30 tisíc párů pracovních rukavic a 50 tisíc pytlů. Bez významné pomoci sponzorů by se to však neobešlo. „Tuto kampaň podporujeme od roku 2008, od začátku jsme přesvědčení, že má velký smysl, nejen čistit přírodu kolem sebe, ale hlavně vychovávat tak děti a mladé lidi k pocitu odpovědnosti za své okolí,“ říká Vendula Valentová, ředitelka Nadačního fondu Veolia, generálního partnera Uklidme svět, uklidme Česko.

Pokud máte zájem zapojit se do této akce, najdete si organizovaný úklid v interaktivní mapě na www.UklidmeCesko.cz, nebo jen vyrazte do přírody a posbírejte trochu odpadků na vlastní pěst.

-KH-, -LP-

Chaloupecká kufrování

Velké Meziříčí – Protáhnout si celé tělo na čerstvém vzduchu po dnech svátečního hodoování může v závěru roku každý, kdo zavítá na některé z tradičních „kufrování“ pořádaných ekocentrem Chaloupky.

Ekocentrum Chaloupky připravuje již dvacet pět let na Vysočině jednodenní i pobytové programy s ekologickou a přírodovědnou tematikou. „Naší snahou je vést děti i dospělé k respektu a ohleduplnosti k přírodě, ekologicky odpovědnému jednání

vánoční punč a přátelský koláč. O dva dny později 30. prosince budou připraveny tři tratě ve Žďárských vrších. Startuje se v chalupě č. 2 v Krátké u Sněžného. Nejjednodušší trať provede návštěvníky vesnickou památkovou rezervací. Delší, terénní trať zavedou běžce až do prostoru Drátenické skály. Na všechny, kteří se vrátí zpět do cíle, čeká talíř hutné polévky.

Pro ty, co se raději nechají zlákat jarní přírodou, připravuje ekocentrum Chaloupky Krátká ve spolupráci s Horáckým muzeem v Novém Městě na Moravě oslavu Dne Země pod názvem „Neváhej a chod“. Trať od 5 do 100 km zavedou pochodníky do blízkého okolí Nového Městě, ale také do centra Žďárských vrchů. Tři nejkratší tratě jsou určeny rodinám s dětmi. Na ty v cíli čekají tvořivé dílny a diplomy. Na ostatní tratě se vydávají rekreační běžci, ale i trénovaní závodníci. V roce 2017 se akce koná 22. dubna. Ve Velkém Meziříčí se zase můžete v měsíci dubnu a v květnu zúčastnit přírodovědných exkurzí Za kvákajícím batrstrvem a Za ptačím zpěvem. Přesné datum bude stanoveno dle aktuálního počasí. Blíží informace naleznete na www.chaloupky.cz.

-JA-

a udržitelnému životu. Kufrování seznamuje širokou veřejnost s orientačním během, sportem šetrným k přírodě, přibližuje akci jedna z organizátorek Marie Sára Rajnošková a dodává: „Nejedná se o žádný oficiální závod, ale kdo bude chtít, tomu čas rádi změříme. Jde spíše o to, aby si příchozí zkusili podle zákrasu na speciální mapě obejít či obéhnout trasu dle vlastního výběru. Nestanovujeme žádné věkové či výkonnostní kategorie, přijít může opravdu každý, od malých dětí až po nejmoudřejší kmety. Nouze o dobrodružství při tzv. kufrování, neboli bloudění podle mapy, určitě nebude.“

Na zájemce čekají rozdílné terény i délky tratí. Ve středu 28. prosince se mohou proběhnout městskými ulicemi a parky ve Velkém Meziříčí. Účastníci si mohou vybrat ze dvou tratí podle aktuální kondice a na všechny, kteří trať dokončí, čeká v cíli

Den Země v přírodním parku Balinské údolí

Vydáte-li se po červené naučné stezce z Velkého Meziříčí proti proudu říčky Balinky do obce Baliny, čeká na vás krásná procházka malebným údolím, ve kterém tok říčky s charakteristickými balvany vytváří četné zákruty s nádržemi a vysokými podemlými břehy. Pokud vyrazíte na cestu v neděli 23. dubna 2017, kdy Chaloupky Baliny pořádají Den Země, zpestří vám navíc cestu drobné úkoly. V cíli se můžete občerstvit v areálu ekocentra a najdete zde i rozmanitý doprovodný program – rukodělné dílny, koncerty a výstavy. Pro cestu zpět do Velkého Meziříčí můžete využít speciální autobus. Ekocentrum působí v nově zrekonstruované bývalé zemědělské usedlosti v cent-

ru obce Baliny. Kromě bezbariérového zázemí je zde návštěvníkům k dispozici také zážitková zahrada, která reflektuje specifické potřeby lidí s handicapem. Naleznete zde řadu herních a didaktických prvků inspirovaných okolní krajinou. V areálu se odehrávají jednodenní programy pro školy a také semináře pro učitele. Působí zde rovněž sociální centrum, které se věnuje zahradní terapii pro osoby se zdravotním znevýhodněním.

Široké veřejnosti je ekocentrum Chaloupky Baliny přístupné v rámci pravidelných akcí, mezi které patří i tradiční Den Země. Více informací naleznete na www.chaloupky.cz

-JA-

Otvírání studánek

„Znám křišťálovou studánku, kde nejhlubší je les...“ již kdysi dávno vystiheno slovy Josefa V. Šlávka, kdy opěvuje studánky, které jsou kouzlem tak krásné Vysočinské přírody.

Přírodní prameny bývaly v dávných dobách jediným zdrojem pitné vody. Zvláště po dlouhé a drsné zimě na Vysočině následovalo jarní čištění studní a studánek. Lidé

v dávných dobách věřili, že kdo studánku vyčistí, přivodí si štěstí a kdo ji znečistí, volá na sebe neštěstí. Jarní čištění studánek je zaháněním zlé moci, nositelem nemoci a tedy neštěstí.

Takovýchto studánek je již v současné době poskrovnu, proto se již tyto akce staly tradicí. Největší oslava studánky se koná každoročně o poslední květnové sobotě v obci Tři Studně na Žďársku. Během akce bývá uvedena kantáta B. Martinů Otvírání studánek. Text k této kantátě napsal roku 1954 básník Miloslav Bureš, který ji nechal zhudebnit. Kantáta uvedla do povědomí krásný, ale zapomenutý obřad při jarním čištění vodních zdrojů, podnítila péči o studánky a nejen na Vysočině vytvořila novou silnou folklorní tradici.

Studánky jsou mnohdy zajímavý turistický cíl pro setkávání lidí, kteří tu najdou nejen zdroj vody, ale i místo odpočinku.

-KH-, -LP-

Naučná stezka Metodka

Pokud chcete blíže poznat krajinu Žďárských vrchů, vydejte se po naučné stezce Metodka. Ta svůj název získala od stejnojmenného kopce nad obcí Koníkov (788 m n.m.). Naučná stezka je dlouhá 3,5 km, výchozími body jsou zastavení v Koníkově a na Odranci. Po cestě se dozvíte o zdejší fauně, flóře, o partyzánské činnosti za II. světové války, pádu meteoritu a dalších zajímavostech zdejší oblasti. Po žluté turistické trase dojdete až na zmiňovaný vrchol, který nabízí neopakovatelné výhledy do překrásné krajiny. Za dobré viditelnosti můžete vidět Orlické hory, Kralický Sněžník i Praděd. Naučná stezka je vhodná pro pěší, cyklisty i rodiny s kočárky.

-LPF-

Výhled z Metodky

Největší výskyt mravenců ve Střední Evropě

Přírodní památka Šebeň ukrývá evropskou raritu. Pod větvemi smrků se nachází přes 1 200 mravenišť lesního mravence druhu pospolitého – Formica polyctena, ve kterých žije kolem 3 300 dílčích rojů.

Pro lepší přiblížení života mravenců návštěvníkům, zde byla vytvořena **naučná stezka**. Začátek stezky najdete za obcí Jívoví u Křižanova 600m po silnici směrem na Radenice. Tato stezka je **dlouhá 3 km a je na ní 12 informačních panelů**, z toho 2 úvodní. Trasa stezky je vyznačena na strozech a vede po dobře přístupných lesních cestách. V těžším terénu jsou pouze stanoviště č. 6 a 9, která se nachází mimo uvedenou trasu. Začátek a konec cesty spojuje lesní silnička dlouhá 1,5 km, po které se dostanete zpět k místu, odkud jste vyšli. Pohodlná procházka po celé naučné stezce trvá asi 2 hodiny.

Mraveniště se tu vyskytují na světlejších stanovištích – podél cest, okrajů porostů, pasek, průseků a světlín po nahodilé těžbě. Často dosahují velké místní hustoty. Ke vzniku dceřiných hnízd v koloniích dochází především ve směru linií, při nichž se nacházejí mateřská hnízda. Jde o tzv. liniovou

strukturu osídlení. Proto je nutné při chůzi obezřetně našlapovat, protože každý metr stezky je poset živými tělíčky mravenců. Za nejnejnější oblasti výskytu lze považovat nečetná místa, kde se hnízda nevazí pouze na linii, ale tvoří strukturu pruhovou až plošnou. Takové uspořádání je stabilnější i s ohledem na propojení hnízd. Tato místa jsou jádrem rozšíření lesních mravenců na Šebeni.

-KH-, -LP-

Přírodní rezervace Šebeň

Jarní pochody

Přijďte se pokochat a rozjímat nad prvními jarními rozkvetlými kytkami a prošlapat si cestu posledním sněhovým popráškem, který už nemá dlouhého trvání.

S příchodem jara se organizují pro veřejnost „Jarní pochody“. Může se jednat o jednodenní, ale i vícedenní turistické akce. Na své si přijdou nejenom pěší, ale i cyklisté. Většinou bývá několik dálkových tras, kterou si každý zvolí dle svých možností. Start i cíl je na stejném místě. Kdo se zúčastní, obdrží diplom, magnetku, razítko či jinou upomínku za splnění. Trasy vedou převážně po značených turistických cestách a jsou vedeny tak, abyste si mohli prohlédnout i některá zajímavá místa a památky. Mezi pravidelné pochody patří např. pochod „Za krásami okolí Nedvědice“, který organizuje KČT Nedvědice poslední sobotu v dubnu nebo „Vírský výlet“, jehož organizátorem je obec Vír. Tato akce se koná 1. sobotu v květnu.

-KH-, -LP-

Křížové cesty, velikonoční příběh v přírodě

Zvláštní místo mezi drobnými duchovními stavbami v krajině mají křížové cesty. Série 14 malých kaplí vedoucích od úpatí na vrcholek nějakého kopce. A nemusíte být zrovna nábožensky založený člověk, aby se pro vás takové místo stalo hodné pozornosti, zastavení a třeba i výslapu.

Křížová cesta odráží lidové pojetí trasy, kterou absolvoval Ježíš Kristus v Jeruzalémě při svém odsouzení a ukřižování, jak o tom pojednává biblický příběh. Má 14 zastavení jako 14 situací, které se na trase odehrály. Ježíšova cesta vedla na vrcholek hory Golgoty, latinsky zvané Kalvárie. Proto jsou i naše křížové cesty situované jako trasa k vrcholku kopce a nezřídka se na jejich konci nachází výrazný kříž nebo celé sousoší scény ukřižování. V regionu Koruny Vysočiny najdeme hned několik zajímavých lokalit.

Radňovice

V příjemném lesním prostředí se vine empirová křížová cesta z okraje **Horní Bobrové** (N 49°29.04272', E 16°6.40888') na vrch s příznačným názvem Kalvárie. Trasa je zároveň součástí červeně značené místní Výletní naučné stezky okolím Bobrové.

Na západním okraji **Řečice** (N 49°30.80700', E 16°3.45960') vybudovali občané křížovou cestu v r. 2005. Z vrcholu nad koncem je pěkný rozhled do krajiny. Je to místo, které vybízí k odpočinku a relaxaci. Stejně moderní – z roku 2009 – je křížová cesta ve **Slavkovicích** (N 49°33.19535', E 16°1.70070') v zalesněném svahu nad moderním kostelem Božího milosrdenství. Má podobu 14 kamenných památníků.

Slavkovice

Radňovická (N 49°34.18197', E 16°2.32762') křížová cesta začíná na návsi u rybníka a kopíruje trasu, kudy nosiči vynášeli zavazadla turistům na Harusův kopec, kde kdysi bývala turistická chata. Křížová cesta vznikla v roce 2011 jako obnovení zaniklé trasy a na jejím začátku je také Lurdská jeskyně.

Řečice

Horní Bobrová

Za poutním kostelem Nanebevzetí Panny Marie v **Netíně** (N 49°24.93820', E 15°57.08117') se vine v hájku skrytá křížová cesta k hrobce rodu Lobkowiczů. Křížová cesta i hrobka jsou z červených neomítaných cihel. Nejnovější, a především unikátní ve svém pojetí, najdeme nad městem **Olešnice** (N 49°33.22400', E 16°25.14458'). Vine se okolo asfaltové silnice od hřbitovního kostela na vrcholek kopce Kopaniny nad SKI areálem. Byla posvěcena v roce 2016 a jednotlivá zastavení v podobě sloupů nesou znamení s netypickými motivy –

Olešnice

křížová cesta je zaměřena na bolesti regionu Olešnicka. Tak zde najdeme připomínky požárů, válek, perzekucí, povodní i utrpení obyvatel, které v historii kraj postihly. Je poselstvím, že historická křížová cesta nekončí a nevyhýbá se životu ani modernímu člověku.

Může se zdát, že tak archaický až morbidní příběh o popravě není právě radosným motivem k jarnímu výletu. Ale právě vrcholky kopců, kam křížové cesty směřují, skýtají nad světem jaksi „nadhled“. Už to je sám motiv k výstupu. -VV-

Velikonoční tradice

Ačkoliv patří Velikonoce mezi nejvýznamnější křesťanské svátky a oslavovaly se jako vítání přicházejícího jara již v dobách předkřesťanských, stále méně lidí si dnes uvědomuje, jaký má jejich slavení vlastně význam.

Křesťané Velikonocemi oslavují především zmrtvýchvstání Ježíše Krista. Na tyto svátky se však věřící připravují už čtyřicetidením obdobím půstu, které začíná Popeleční středou a sloužit by mělo k intenzivní přípravě na přijetí svátosti křtu. Navíc patří Velikonoce mezi takzvané pohyblivé svátky, u nichž není termín konání přesně daný. Velikonoční neděle se tak slaví vždy první nedělí po jarním úplňku. Toto období oslavovali ale už i staří Slované a Germáni, u nichž splynuly lidové oslavy Velikonoc s pohanskými slavnostmi jara vyzývajícími procitnutí přírody ze zimního spánku. Ty mají na svědomí, že si někteří z nás Velikonoce bez pohanského šlehání dívek pomlázku už ani nedovedou představit. Svatý týden začíná Květnou nedělí (ta připadá na 9. dubna 2017), která oslavuje Kristův vjezd do Jeruzaléma několik dní před jeho umučením. Po Modrém pondělí a Žlutém úterý následuje Sazometná středa, během níž, jak sám název napovídá, lidé vymetají saze z příbytků – uklízejí, připravují se na svátky. Zelený čtvrtek, který tentokrát připadne na 13. dubna, má i v dnešní době kdekdo spojen s pitím zeleného piva či s obědváním špenátu. Dříve si v tento den lidé například také obřadně myli nohy nebo věřili, že kdo sní před východem slunce pečivo namazané medem, bude chráněn před uštknutím hadů a žihadly vos.

Velký pátek je připomínkou dne smrti a ukřižování Ježíše Krista a je proto prožíván jako postní den ve znamení smutku, ticha a rozjímání. Kromě masa a hodoování by se lidé podle křesťanských tradic měli vyhýbat třeba také praní prádla, protože by ho tak namáčeli do Kristovy krve místo vody. V tento den můžete také slyšet z věže velkomeziříčského kostela svatého Mikuláše řinčivý zvuk řehtaček, který by měl oznamovat poledne a ranní i večerní klekání.

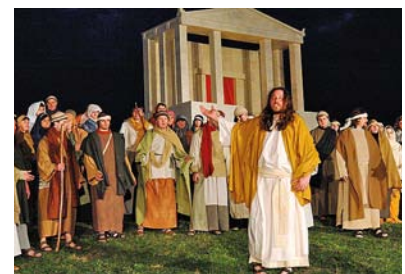
Název Bílá sobota je odvozen od uklízení, kdy by měly hospodyňky své domácnosti bít, čistit. Během Velikonoční neděle se tradičně pečou velikonoční beránci a mazance, zdobí se vajíčka, aby bylo pondělní koledníky čím obdarovat. Ti by ovšem neměli zapominat, že by se vyšleháním dívek proutěnou mrskáčkou měli na jejich omlazení a větší plodnosti podílet pouze v dopoledních hodinách. Odpoledne jim totiž podle tradic ženy mohou připravit odplatu – svlažit je ledovou vodou. -KK-

Žďárské pašije, největší divadelní ztvárnění Velikonoc

Pašije (z lat. passio – „utrpení“) je v původním významu vyprávění o utrpení a smrti Ježíše Krista. Označují se tak buď přímo záznamy z Bible nebo příběhy, dramatické hry, liturgická čtení či hudební skladby, které se jimi inspiroují a toto téma zpracovávají. Název pochází z prvního slova při předčítání či zpěvu evangelních pasáží při liturgii (Passio Domini nostri Iesu Christi secundum... „Utrpení našeho Pána Ježíše Krista podle...“).

Od roku 1998 se na přírodním jevišti u žďárského sídliště Libušín odehrává vždy v úterý před Velikonocemi ochotnické scénické představení pašijové hry „Co se stalo s Ježíšem“. Tyto populární „žďárské pašije“ hraje farníci nejrůznějšího věku z římskokatolických farností ze Žďáru a nejvíc se jich při jednom vystoupení sešlo na 250. Hra, v níž se herecké obsazení nemění, se cvičí asi měsíc.

Dva tisíce let starý příběh se snaží organizátoři pašijí oživit moderními prvky. Všechny dialogy jsou nahrané ve studiu. Celá scéna je náležitě ozvučena, aby slyšel každý účastník této jedinečné hry. Podmani-

Žďárské pašije

vá muzika pak dává vyniknout důležitým okamžikům celé hry. Neméně důležité je i osvětlení. Celá scéna na travnatém kopečku je dotvořena kulisami Pilátova paláce a židovského chrámu. Pod nimi pak zbývá dostatek prostoru, kam se bez problémů vejde dav židů, kohorta římských vojáků, Jan Křtitel i s Jordánem, Galilea, Getsemany i Golgota. Představení má začátek vždy po setmění, tzn. ve 20 hodin, aby scéna lépe vynikla. Pašije byly za svou existenci zrušeny pouze dvakrát kvůli velkému sněhu a za dobu svého opakování si už získaly trvalé obecenstvo, které do Žďáru přiláká i několik tisíc lidí. Před Velikonocemi 2017 se pašije uskuteční v úterý **11. 4. od 20:00** opět na stejném místě v dětském areálu na sídlišti Libušín ve Žďáře nad Sázavou. -VV-

Egg hunt ve Žďáře

V pondělí 17. 4. 2017 zažijete již druhé Velikonoce v zámku Žďár! Opět se můžete těšit na „Egg hunt“, akci určenou hlavně dětem všech věkových kategorií. V areálu zámku budou schovaná čokoládová vajíčka, která děti sbírají do připravených košíčků. Vstup na akci je zdarma! Připraveno bude také jarní občerstvení v podobě tematických produktů. -HCH-

Velikonoční výstava

Vůně perníčků a cukroví doprovázená tóny velikonočních písní nás zavedou na tradiční výstavu ve Velkém Meziříčí, která se uskuteční začátkem dubna 2017 ve velkém sálu Jupiter klubu. Spolek žen pro nás vždy připraví množství výrobků, jež jsou dílem šikovných lidí, kteří mají k řemeslu a ruční práci vřelý vztah. Mezi další vystavovatele patří také školy, instituce z našeho města i blízkého okolí, také soukromníci. Některé tvůrce můžeme vidět přímo při práci, např. zdobení perníčků, pletení košíků či pomlázek, odlévání svíček z včelího vosku, malování vajíček... Jejich výrobky si můžeme zakoupit. Zhlédnout můžeme i velikonočně prostřené stoly, ochutnat tradiční velikonoční pokrmy, zkrátka načerpat atmosféru Velikonoc. -KH, LP-

Kalendář nejvýznamnějších akcí

Říjen
22. 10. 2016–8. 1. 2017 MILOSLAV SONNY HALAS V LETECH Tišnov, Galerie Jamborův dům
28. 10. VÝLOV VELKÉHO NETÍNSKÉHO RYBNÍKA Netín
28.–29. 10. SVOJANOVSKÉ STÍNY hrad Svojanov, večerní prohlídky hradu s hranými scénami o pověstech a legendách
29. 10. DEN DÝNÍ Žďár nad Sázavou, zámek aneb rozsvítte zámecký areál
29. 10. TRADIČNÍ SMRČKOVSKÉ MINIHODY Smrček, kulturní dům
29.–30. 10. ROH HOJNOSTI Bystřice n. P., Centrum EDEN, gastronomická akce
30. 10. HELLOWEEN V MUZEU Tišnov, Muzeum města Tišnov

Listopad
do 6. 11. NOVÉ MĚSTO ZA CÍSAŘE PÁNA Nové Město na Moravě, Horácké muzeum
do 27. 11. JARMILA HORÁKOVÁ – CESTA K SOBĚ Nové Město na Moravě, Horácké muzeum, výstava fotografií
4.–6. 11. XL. MEZINÁRODNÍ PODZIMNÍ VÝSTAVA MINERÁLŮ Tišnov, sokolovna
5. 11., 10:00–16:00 PROJÍŽDKY PARNÍ LOKOMOTIVOU Tišnov, vlakové nádraží, spojeno s výstavkou kolejové techniky
5. 11.–22. 1. 2017 „JÍZDENKY, PROSÍM“ Tišnov, Muzeum města Tišnova, výstava o železnici s modelovým kolejištěm v provozu, k 50. výročí elektrických vlaků v Tišnově
6. 11. TRADIČNÍ HODY S MÁJÍ Věchnov
8. 11. VÝLOV VELKÉHO SKLENSKÉHO RYBNÍKA Skléně nad Oslavou
10. 11. KONCERT PŮLJABLKŮ Tišnov, Městské kulturní středisko Tišnov
11.–20. 11. SVATOMARTINSKÉ MENU Kadov, penzion Klokočí
11. 11., 19:00 SVATOMARTINSKÉ HRANÍ Velká Bíteš, kulturní dům, svatomartinská husa a řízená degustace svatomartinských vín
11. 11. SV. MARTIN Železné, u kapličky, lampiónový průvod obcí se sv. Martinem
12. 11. ZIMNÍ FARMÁŘSKÝ TRH Nové Město na Moravě, Vratislavovo náměstí
12. 11. SPOLUBÁL Nové Město na Moravě, kulturní dům, ples neziskovek, sdružení a spolků NMnM
12. 11. TRADIČNÍ MARTINSKÉ MINIHODY Býšovec
12. 11. SVATÝ MARTIN V TIŠNOVĚ Tišnov, Muzeum města Tišnova, běh uličkami, přednášky, ochutnávky
12.–13. 11. HUSÍ HODY Studnice, Turistická chata Studnice
15. 11., 19:30 KONCERT HANY ZAGOROVÉ Velké Meziříčí, Jupiter club

17.–19. 11. TURNAJ BOWLINGU Olešnice, hotel Závrsí
19.–20. 11. TRADIČNÍ VÁNOČNÍ VÝSTAVA U CINK Nedvědice, Nedvědice 44
19.–20. 11. RYBÍ HODY Studnice, Turistická chata Studnice
19. 11. KATEŘINSKÉ TRHY Svratka, tradiční trhy u Sokolovny
25. 11. MIKULÁŠSKO-VÁNOČNÍ JARMARK Hlinsko, Poděbradovo náměstí s rozsvěcením vánočního stromu
25.–27. 11. VÁNOČNÍ VÝSTAVA Nedvědice, Květiny Michaela Havířová
26. 11. ROZSVÍCENÍ ADVENTU Nové Město na Moravě, Vratislavovo náměstí
26. 11. VÁNOČNÍ TRHY A VÁNOCE V MUZEU Žďár nad Sázavou, Zámek
26. 11. ADVENT NA NÁMĚSTÍ Bystřice n. P., Masarykovo nám. a KD
26. 11. ADVENT V MUZEU Bystřice n. P., Městské muzeum, vánoční dílny, soutěž o nej. bystrickou vánočku, vánoční výstava
26. 11. NA BÍTEŠSKÉM JARMARKU Velká Bíteš, kulturní dům, folklorní scénický pořad lidových písní, tanců, her a zvyků
26. 11. ADVENTNÍ DÍLNY Železné, kulturní dům, výroba adventních a Vánočních dekorací
26. 11. MIKULÁŠ S ČERTEM NA SVOJANOVĚ hrad Svojanov
26. 11.–11. 12. SVOJANOVSKÝ ADVENT hrad Svojanov, prohlídky adventně a vánočně vyzdobeného hradu
27. 11., 17:00 ROZSVÍCENÍ VÁNOČNÍHO STROMU Nedvědice, náměstí
27. 11. ADVENTNÍ SVĚTÝLKA NA NÁMĚSTÍ Velké Meziříčí, Náměstí
27. 11. ROZSVÍCENÍ VÁNOČNÍHO STROMU Velká Bíteš, Masarykovo náměstí
27. 11., 9:00–16:00 ADVENTNÍ FLER TRH Žďár nad Sázavou, Dům kultury, předvánoční řemeslný „fler“ jarmark
27. 11. ADVENTNÍ TRHOVÉ SLAVNOSTI Tišnov, náměstí Míru
27. 11., 13:00 MIKULÁŠSKÁ BESÍDKA Nové Město na Moravě, penzion Vrchovina
27. 11. ADVENTNÍ TRHY Olešnice, náměstí Míru

Prosinec
VÁNOCE NA PERNŠTEJNĚ bližší info na www.hrad-pernstejn.eu do 18. 12.
IRANA ARMUTIDISOVÁ / JOSEF ROSSÍ – MÍSTÁ ČINŮ Nové Město na Moravě, Horácká galerie, výstava sochařky a malíře
3. 12., 10. 12. a 17. 12. VÁNOČNÍ TRHY A VÁNOCE V MUZEU Žďár nad Sázavou, Zámek
3. 12. MIKULÁŠ NA EDENU Bystřice n. P., Centrum EDEN
3. 12. PEKLO V MUZEU Bystřice n. P., Městské muzeum
3.–11. 12. VÁNOCE NA VESELÉM KOPCI Vysočina, skanzen Veselý Kopec

5. 12. MIKULÁŠSKÉ ČERTOHRÁTKY Nové Město na Moravě Horácká galerie (peklo), Horácké muzeum (nebe)
6. 12. ŘEMESLNÉ TRHY Velké Meziříčí, náměstí
7. 12. KONCERT GABRIELA BEŇAČKOVÁ Předklášteří, bazilika Porta Coeli
9. 12., 17:00 MRAZÍK – MUZIKÁL PĚVECKÉHO SBORU CVRČCI Nedvědice, ZŠ Nedvědice
9. 12. VÁNOČNÍ TRH Nové Město na Moravě, Vratislavovo nám.
10. 12. ZIMNÍ FARMÁŘSKÝ TRH Nové Město na Moravě, Vratislavovo nám.
10. 12. ADVENTNÍ KONCERT hrad Svojanov
11. 12., 17:00 TÓNY VÉVODKYNĚ ELEONORY Netín, poutní kostel Nanebevzetí Panny Marie
11. 12. PŘEDVÁNOČNÍ JARMARK NA VESELÉM KOPCI Vysočina, skanzen Veselý Kopec
11. 12. ADVENTNÍ KONCERT SKUPINY ŽALOZPĚV Velké Meziříčí, Chaloupky Baliny
13. 12. ADVENT A VÁNOČNÍ TRHY Bystré, zámek
13. 12.–8. 1. 2017 BETLÉM VÁNOČNÍ Hlinsko, betlém, vánoční výstava
14. 12. VÁNOČNÍ VÝSTAVA ZVYKŮ Nové Město na Moravě, Horácké muzeum
15. 12., 8:00–18:00 ZIMNÍ TRH Žďár nad Sázavou, náměstí Republiky
15.–18. 12. SVĚTOVÝ POHÁR V BIATLONU Nové Město na Moravě, Vysočina Arena
17. 12. OBCENÍ VÁNOČNÍ KONCERT Železné, kulturní dům
18. 12., 17:00; 19. 12., 18:00 TRADIČNÍ VÁNOČNÍ KONCERT Velké Meziříčí, Jupiter club
20. 12., 16:00 ŽIVÝ BETLÉM Žďár nad Sázavou, nám. Republiky
22. 12., 17:00 TRADIČNÍ VÁNOČNÍ KONCERT BYSTRICKÉ KAPELY Nedvědice, u obchodního domu
23. 12. ADVENTNÍ KONCERT Nedvědice, kostel sv. Kunhuty
pěvecký sbor PATRON
24. 12., 10:00 a 20:30 ŽIVÝ BETLÉM V MĚŘÍNĚ Měřín, náves
25. 12. ŠTĚPÁNSKÁ ZÁBAVA Ujčov, kulturní dům
28.–30. 12. ČP V BIATLONU Nové Město na Moravě, Vysočina Arena
26.–30. 12. 2017 ZIMNÍ RADOVÁNKY Svratka, Muzeum Svratka, vánoční výstava
26. 12.–1. 1. 2017 STAROČESKÉ VÁNOČNÍ SPECIALITY Kadov, penzion Klokočí
28. 12. 2017 VELKOMEZIŘÍČSKÉ KUFROVÁNÍ Velké Meziříčí, Chaloupky Baliny
30. 12. 2017 KRÁTECKÉ KUFROVÁNÍ Velké Meziříčí, Chaloupky Krátká
31. 12. SILVESTR NA PENZIONU VRCHOVINA Nové Město na Moravě, penzion Vrchovina
31. 12. SILVESTR NA NÁMĚSTÍ Bystřice n. P., Masarykovo náměstí

Leden
do 8. 1. 2017 BETLÉM VÁNOČNÍ Hlinsko, betlém, vánoční výstava
do 15. 1. 2017 CHALOUPKA NA VRŠKU Nové Město na Moravě, Horácké muzeum, výstava scén z večerníčku
1. 1. 2017 NOVOROČNÍ OHŇOSTROJ Nové Město na Moravě, Tišnov, Žďár nad Sázavou
1. 1. 2017 NOVOROČNÍ POCHODY Novoroční výšlap na Peperek – 34. ročník , 9:00 Žďár nad Sázavou, MHD u MěÚ Novoroční výstup na Holý vrch u obce Jívoví a Cyrilova Novoroční výstup na Dědkovskou horu – 25. ročník do 1:00 na Dědkovské hoře
6.–8. 1. 2017 ČP V BIATLONU Nové Město na Moravě, Vysočina Arena
13.–15. 1. 2017 MČR V BĚHU NA LYŽÍCH Nové Město na Moravě, Vysočina Arena
14. 1. 2017 PLES MĚSTA VELKÉ MEZIŘÍČÍ Velké Meziříčí, Jupiter club
14. 1. 2017 PLES MĚSTA BYSTŘICE KD Bystřice nad Pernštejnem
20. 1.–19. 2. 2017 ZVĚŘINOVÉ HODY Kadov, penzion Klokočí
21. 1. 2017 STOPA PRO ŽIVOT závod v běhu na lyžích Nové Město na Moravě, Vysočina Arena
27. 1. 2017 PLES SFK VRCHOVINA Nové Město na Moravě, kulturní dům, ples novoměstského fotbalového klubu
21. 1. 2017 ZIMNÍ DRAČÍ SÁNĚ Žďár nad Sázavou, Pilák
31. 1.–5. 2. 2017 IBU JUNIOR CUP BIATLON Nové Město na Moravě, Vysočina Arena

Březen
3. 3. 2017 MASOPUST Nedvědice, Freedom Art
3.–5. 3. 2017 MČR V BIATLONU Nové Město na Moravě, Vysočina Arena
4. 3. 2017 MEMORIÁL ALEŠE GLOSRA Pochod Nedvědice – Dolní Rožinka
4. 3. 2017 HRAD OTEVÍRÁ SVÉ BRÁNY hrad Svojanov, zahájení návštěvnické sezóny 2017

11. 3. 2017 VINAŘSKÝ PLES KD Bystřice nad Pernštejnem
březen 2017 OKRESNÍ CHOVATELSKÁ PŘEHLÍDKA TROFEJÍ A ZNAKŮ ZVĚŘE ULOVENÉ V ROCE 2016 Žďár nad Sázavou, dům Hasičské pojišťovny (OMS)

Duben
VELIKONOCE NA PERNŠTEJNĚ Hrad Pernštejn bližší info: http://www.hrad-pernstejn.eu/
1. 4.–31. 10. 2017 VRCHAŘSKÁ KORUNA VYSOČINY III. ročník individuální cyklistické soutěže
2. 4. 2017 1. JARNÍ VÝŠLAP KČT JMK – 61. ROČNÍK Nedvědice, náměstí
8. 4. 2017 JARNÍ TRHOVÁ SLAVNOST Tišnov, náměstí Míru
8. 4. 2017 VÍTÁNÍ JARA NA ROZHLEDNĚ ROSIČKA Rozhledna Rosička u obce Rosička
8.–9. 4. 2017 TRADIČNÍ VELIKONOČNÍ VÝSTAVA U CINK Nedvědice, Nedvědice 44
9. 4. 2017 JARNÍ SETKÁNÍ VHT NA SKALÁCH U ŘIKONÍNA skály u Řikonína (od nádraží ČD vlastní značení)
11. 4. 2017 PAŠIJOVÁ HRA – CO SE STALO S JEŽÍŠEM? Žďár nad Sázavou, dětský areál na sídlišti Libušín
15.–16. 4. 2017 JARNÍ SLAVNOSTI NA SVOJANOVĚ hrad Svojanov dobový program na hlavním nádvoří, hudba, šerm, kejklři či kat, hry a soutěže
15.–17. 4. 2017 VELIKONOCE NA STUDNICÍCH Studnice, Turistická chata pletení pomlázky, dílničky pro děti
15.–17. 4. 2017 VELIKONOCE NA EDENU Bystřice n. P., Centrum EDEN
17. 4. 2017 VELIKONOCE V ZÁMKU Žďár nad Sázavou, Zámek
22. 4. 2017 DEN ZEMĚ ANEB NEVÁHEJ A CHOĎ Velké Meziříčí, Chaloupky Krátká
22. 4. 2017 ZA KRÁSAMI OKOLÍ NEDVĚDICE Nedvědice, 44. ročník turistického pochodu
23. 4. 2017 DEN ZEMĚ V BALINSKÉM ÚDOLÍ Velké Meziříčí, Chaloupky Baliny
26.–28. 4. 2017 POHÁDKOVÝ MLEJNEK Žďár nad Sázavou, městské divadlo Soutěžní přehlídka amatérských divadelních souborů hrajících pro děti a mládež
30. 4. 2017 ČARODĚJNICE Nové Město na Moravě, sraz na Vratislavově náměstí, průvod ke Třem křížům
30. 4. 2017 ČARODĚJNICE NEDVĚDICE Slet čarodějnic u fotbalového hřiště Čarodějnická noc – Freedom Art
30. 4. 2017 PÁLENÍ ČARODĚJNIC Velké Meziříčí, Fajtův kopec
30. 4. 2017 ŽDÁRSKÁ FILOPOJAKUBSKÁ NOC Žďár nad Sázavou, dětský areál na sídlišti Libušín
30. 4. 2017 PUTOVNÍ POHÁR MIKROREGIONU PERNŠTEJN střelecké závody; střelnice Smrček

TURISTICKÉ NOVINY 2; vychází dvakrát ročně (léto-zima). | **Vydává:** Koruna Vysočiny, z.s., IČ: 04415868, pod ev. číslem MK ČR E 22582, místo vydání: Bystřice nad Pernštejnem. NEPRODEJNÉ | **Redakční tým a autoři:** Miroslav Skalník, Vladimír Vecheta, Lucie Příhodová, Eliška Špačková, Květa Hladíková, Lenka Pešková, Petra Zbořilová, Tomáš Jelínek, Lenka Víchová, Petra Kurfürstová, Hynek Jurman, Eva Straková, Martin Svoboda, Jana Večeřová, Blanka Svobodová, Leona Pálková, Hana Chytrá, Kateřina Karmazínová, Antonín Havlát, Jana Audy | **Fotografie:** archiv a autoři článků | **Reklama a inzerce:** Libor Homolka, tel.: 602 740 881, korunavysocinyinzerce@seznam.cz | **Sazba a grafická úprava:** Lubomír Janoušek | **Korektury:** Petra Kurfürstová | **Tisk:** SAMAB Press group, a.s.